

Generalitat de Catalunya
**Departament
d'Ensenyament**

**Millora de l'Aprenentatge Inicial de la
Lectura**
(Parvulari i cicle Inicial)

Justificació i eixos de millora

Maig de 2012

Millora de l'Aprenentatge Inicial de la Lectura

1. Per què cal millorar
2. Conèixer què diu la llei
3. Treballar amb fonamentació (conceptual i metodològica)
4. Habilitats de descodificació
5. Habilitats de comprensió lectora
6. Selecció de materials i activitats
7. Enfocament social d'aprenentatge de la lectura
8. Avaluació
9. Paper del mestre

Per què cal millorar?

Percentatge d'alumnat que hi ha en cada nivell de l'escala de comprensió lectora

CCAA/Nivells	-1	1	2	3	4	5	6
Catalunya	1	12	24	35	23	5	0
Espanya	1	19	27	33	18	3	0
OCDE	1	18	24	29	21	7	1

50%

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/docs/2010/12/07/14/08/786f1a6a-251a-4598-89d0-5f26880b8fd5.pdf

PISA 2009

- **Recuperar** informació
- Formar-se una **comprensió general** del text
- Desenvolupar una **interpretació**
- **Reflexionar i avaluar el contingut** d'un text
- **Reflexionar i avaluar la forma** d'un text

1. **Obtenció d'informació literal:** localitzar i extreure informació concreta (atenció de parts o fragments del text)
2. **Comprensió global :** considerar el text com un tot, identificar idea principal o general del text
3. **Interpretació del significat :** capacitat de realitzar inferències i extreure informació no explícita
4. **Reflexió i valoració:** reflexió crítica sobre les qualitats del text quan a la utilitat i rellevància de la informació

Per què?

Una raó genèrica

Una d'específica

5 Llegeix i marca amb una creu:

Els arbres tenen una mena de calendari en el tronc: cada any de vida queda marcat en forma d'anell.

► Quants anys tenia aquest arbre quan el van talar?

Menys de 5   Entre 5 i 15   Menys de 20

6 Escriu on correspongui i contesta:

ARBUST

ARBRE

HERBA

► Quina planta deu tenir les arrels més grosses? Per què?

► Com és la tija de cada una?

187

les preguntes més habituals dels llibres

a educació primària...

11 Observa el mapa i respon:

Medi natural 5è EP

- El lloc on vius, a quina unitat de relleu pertany?

12 Observa el mapa, pensa i respon:

- Què és una serralada?
- Què és una depressió?
- Com es diu la gran depressió que hi ha entre els Pirineus i el Sistema Mediterrani?
- On es localitzen les zones més elevades de Catalunya? De quin color estan pintades?
- On es localitzen les zones menys elevades de Catalunya? De quin color estan pintades?

4 Copia les frases següents i completa-les amb el nom de les edats històriques que correspongui:

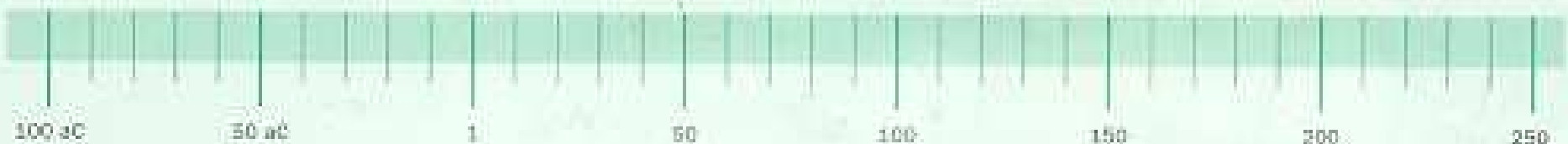
literals i tancades

- La ___ s'inicia amb l'aparició dels éssers humans.
- L'___ comença amb la invenció de l'escriptura i s'hi van desenvolupar les primeres grans civilitzacions.
- L'___ comença amb la caiguda de l'Imperi romà d'Occident i és l'època del feudalisme.
- L'___ és l'època de les monarquies absolutes europees que dominen grans imperis i s'inicia amb el descobriment d'Amèrica.
- L'___ és l'època actual, que comença amb la Revolució Francesa i la Revolució Industrial.

5 Copia aquesta línia del temps i situa-hi els anys següents:

240 – 20 aC – 70 – 80 aC – 190

què és...?
com es diu...?
quant
mesura...?

poques vegades...

● Quin nom rep la biocenosi de l'ecosfera?
en què s'assembla...

● Quins són els dos components que podem reconèixer en qualsevol ecosistema? Explica en què consisteix cadascun.
en què es diferencia...

7. ●● Per identificar el biòtop d'un ecosistema no n'hi ha prou de dir de quin tipus és. Quina informació hi hauries d'afegir per diferenciar ecosistemes tan molt diferents, com l'Ebre al seu pas per Tortosa i el Fluvià al seu pas per...?
com es pot saber...

8. ●● La humitat és un factor biòtic o abiòtic? Com influeix sobre les plantes i els animals de la selva amazònica?
es pot demostrar que...

35. ● Explica quines diferències hi ha entre els consumidors primaris, els secundaris i els terciaris.
com podria comprovar...

36. ● Què és una cadena tròfica? Elabora'n una que correspongui a un ecosistema marí.
què podria passar...

37. ●● Ordena els éssers vius següents formant una cadena tròfica.
què es pot fer per...

que serà el més important...

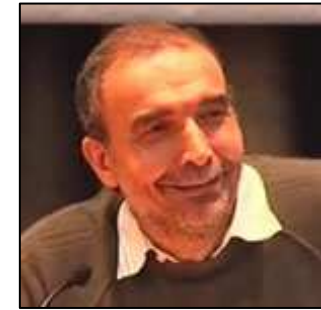

Per què?

Una raó genèrica

Una d'específica

E. Sánchez Miguel

www.leer.es

*...si no s'automatitzen aquestes operacions s'haurà de pensar **per llegir** i no es podrà pensar en el **que** es llegeix”*

- Percepció
- Desenvolupament de la consciència fonològica
- Correspondència grafia/fonema
- Comprensió de les paraules
- Comprensió de les relacions entre les paraules (frase)

QUÈ llegeixen

COM llegir

Saber llegir

Percepció visual
Consciència fonològica
Correspondència grafia/fonema
Comprensió de les paraules
Relacions entre paraules (frase)
(EP/ESO)

Idees i relació entre idees
Propòsits de lectura
Estructura dels textos
Estratègies de comprensió

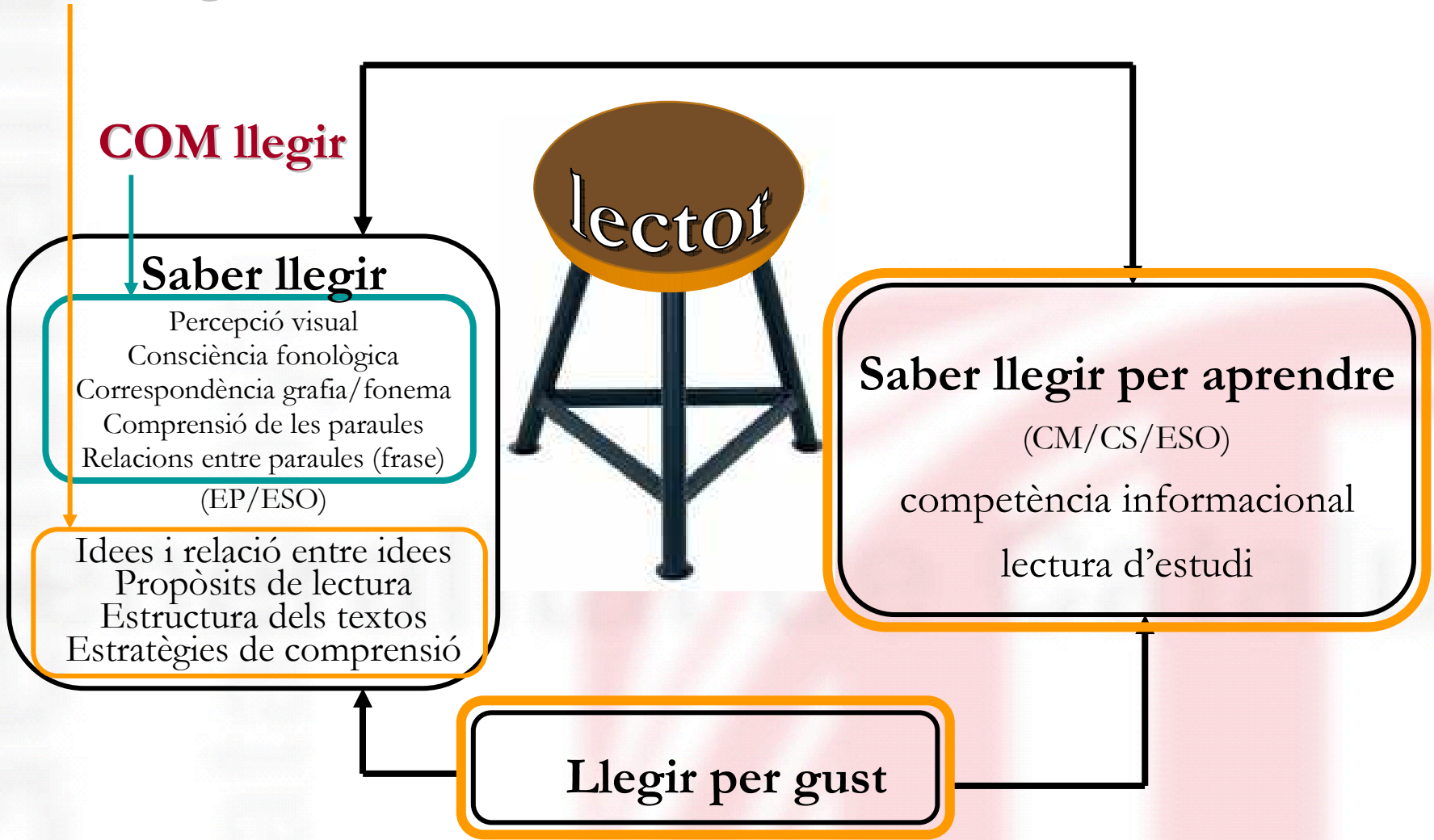
lector

Saber llegir per aprendre

(CM/CS/ESO)

competència informacional
lectura d'estudi

Llegir per gust

Millora de l'Aprenentatge Inicial de la Lectura

1. Per què cal millorar
2. Conèixer què diu la llei
3. Treballar amb fonamentació (conceptual i metodològica)
4. Habilitats de descodificació
5. Habilitats de comprensió lectora
6. Selecció de materials i activitats
7. Enfocament social d'aprenentatge de la lectura
8. Avaluació
9. Paper del mestre

La llei

LOE (2006)

Educació infantil

Article 5. Correspon a les administracions educatives fomentar una primera aproximació a la lectura i l'escriptura...

Educació primària

Article 19.3

...a fi de fomentar l'hàbit de la lectura, s'hi ha de dedicar un temps diari.

DECRET 181/2008, *d'ensenyaments del segon cicle d'educació infantil*

ANNEX

CURRÍCULUM DEL SEGON CICLE DE L'EDUCACIÓ INFANTIL

Introducció

l'ús funcional i significatiu de la lectura i de l'escriptura ha de portar, doncs, amb la intervenció educativa pertinent, a l'**inici del coneixement i característiques del text escrit, adquisició a què s'arribarà en el cicle inicial de l'educació primària.**

DECRET 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix
l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil.

Objectiu de cicle número 9

Mostrar interès per la **descoberta progressiva** de les
relacions entre el text oral i l'escrit, **iniciar-se** en l'ús
funcional de la lectura ...

DECRET 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix
l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil.

Continguts lectura:

- Iniciació als **usos socials** de la lectura i l'escriptura.
Exploració de materials de l'entorn, com etiquetes, cartells, llibres i revistes, en suport de paper o digital, que contenen text escrit.
- **Satisfacció per les descobertes** i els progressos individuals i de grup en les habilitats lingüístiques i expressives.
- **Utilització d'instruments tecnològics** (TIC) i del llenguatge audiovisual com a mitjà de comunicació, per enregistrar, escoltar i parlar.
- **Descoberta i coneixement progressiu** de les relacions entre el text oral i l'escrit.

DECRET 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix
l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil.

Continguts lectura:

- **Ús d'estratègies per aproximar-se a la lectura**, com són ara identificació de paraules significatives i usuals, ús del context i de la forma de l'escrit, ment de lletres, ús de les il·lustracions, gràfics i altres imatges que companyen els textos.
- **Ús de llibres**, també en format multimèdia, per imaginar, informar-se, divertir-se, estar bé.
- **Iniciació en les habilitats per a l'anàlisi de la llengua**, correspondència so-grafia, segmentació sil·làbica, amb ús de vocabulari específic per referir-se a alguns dels seus elements bàsics: paraula, lletra, so, títol. Gust per provar, reformular i reflexionar sobre la llengua.

**DECRET 142/2007 de 26 de juny, pel qual s'estableix
l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària**

Annex 2

Continguts de llengua de Cicle inicial

Comprensió de les informacions més habituals de classe, de la vida quotidiana i dels textos vinculats a continguts curriculars en qualsevol dels formats possibles i de forma conjunta a partir del text, imatges o esquemes.

Utilització d'estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura (planificació, anticipació, identificació de mots, inferències, relació entre fragments, capacitat d'autocorrecció a partir del sentit global, identificació dels signes de tot tipus que formen part del text).

Ús d'estratègies lectores adequades en la lectura individual silenciosa o en veu alta amb el professorat.

Participació en activitats de lectura col·lectiva.

Interès i curiositat per mirar o llegir contes o llibres de coneixements, però també per llegir un rètol, un títol d'un llibre, una notícia d'internet o qualsevol altre text.

Interès pels textos escrits i audiovisuals com a font d'informació i d'aprenentatge i com a mitjà de comunicació.

Ús d'estratègies de comprensió i interpretació crítica dels missatges audiovisuals adreçats a les nenes i nens de la seva edat (publicitat de joguines, i de productes d'alimentació).

DECRET 142/2007 de 26 de juny, pel qual s'estableix
l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària

Annex 2

Continguts de llengua de Cicle inicial

Comprensió i aprofundiment en el sentit del text, a partir de lectures conjuntes guiades, pràctica d'algunes estratègies lectores, i interpretació del llenguatge literari: derivació, composició, sentit figurat, interpretació de locucions, frases fetes o refranys; i descobriment del ritme i la rima, si es tracta de poesia o cançó.

Lectura en veu alta tot fent atenció a la pronunciació, al to de veu, a l'entonació perquè tots ho entenguin, i adequant l'entonació i el ritme a cada tipus de text.

Ús d'estratègies lectores apreses en altres situacions, en la lectura individual silenciosa o en veu alta: fer atenció al títol i a les imatges, anticipació, deducció del significat d'un mot, relació amb els seus coneixements, entre altres.

Coneixement de la biblioteca de centre per adquirir autonomia per a la utilització dels seus recursos.

DECRET 142/2007 de 26 de juny, pel qual s'estableix
l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària

Annex 2

Criteris d'avaluació de llengua de Cicle inicial

Comprendre i extreure informacions rellevants de textos escrits i audiovisuals adequats a l'edat i presentats en diferents suports.

Aplicar a les lectures individuals algunes estratègies treballades col·lectivament, començant per les més senzilles, com mirar les imatges i llegir el títol per fer hipòtesis.

Mostrar interès per la lectura en general i pels textos tradicionals i de literatura adequats a l'edat.

Conèixer el funcionament bàsic de la biblioteca de centre

DECRET 142/2007 de 26 de juny, pel qual s'estableix
l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària

Article 8. Competències bàsiques

8.5 **La lectura** és un factor fonamental per al desenvolupament de les Cb i ha d'estar **inclosa en el desenvolupament de totes les àrees**. Els centres, en organitzar la seva pràctica docent, han de **garantir una mitjana mínima de 30 minuts diaris destinats a la lectura.**

Millora de l'Aprenentatge Inicial de la Lectura

1. Per què cal millorar
2. Conèixer què diu la llei
3. Treballar amb fonamentació (conceptual i metodològica)
4. Habilitats de descodificació
5. Habilitats de comprensió lectora
6. Selecció de materials i activitats
7. Enfocament social d'aprenentatge de la lectura
8. Avaluació
9. Paper del mestre

Treballar amb fonamentació

(conceptual i metodològica)

14.03.2012 / 22:45

Google™

medical research

701.000.000

education research

1.620.000.000

Cal aprofitar el que “se sap”

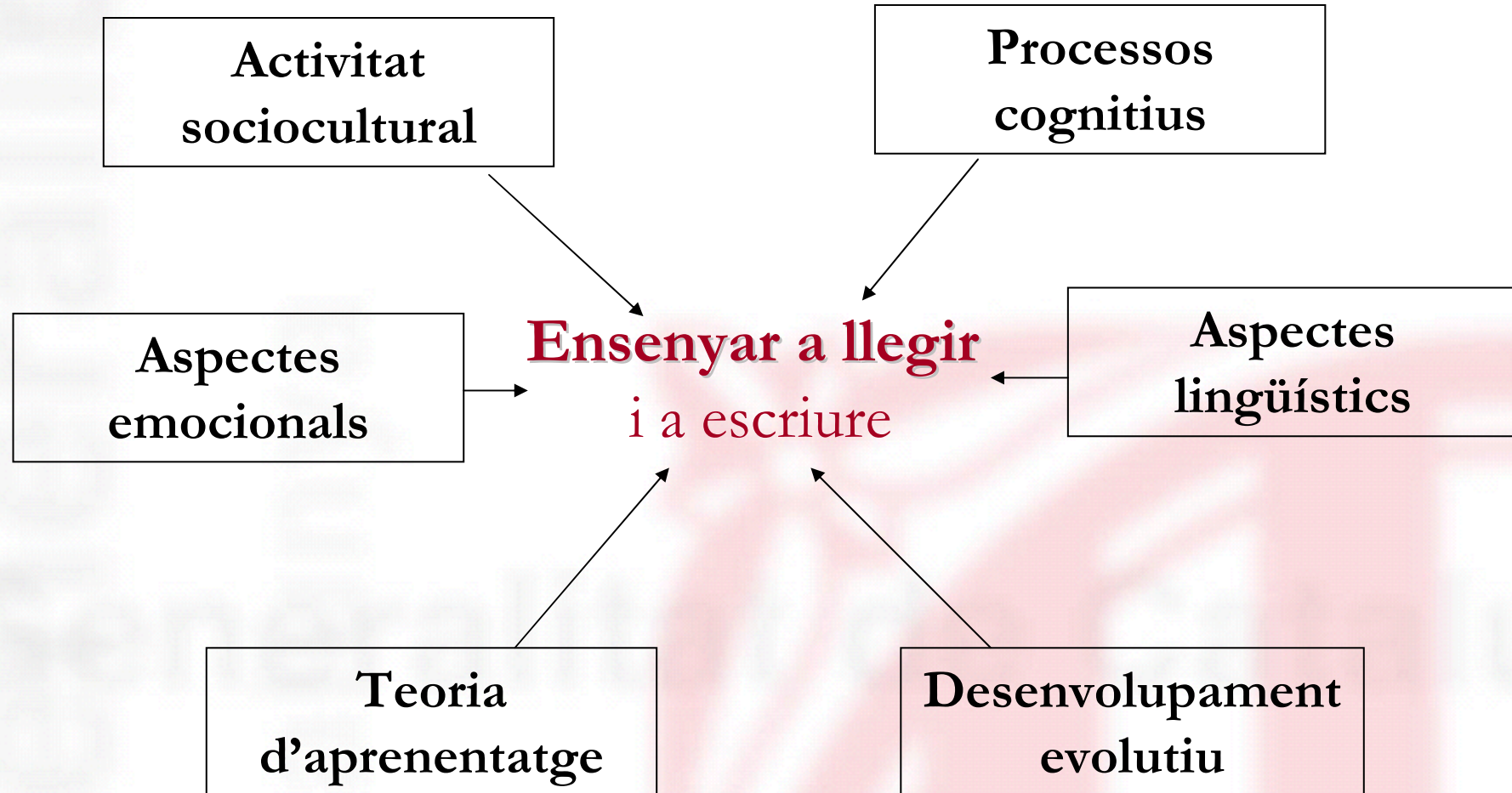
<http://www.allposters.com.au/>

Perquè resulta que...

... a diferència de la medicina, l'automoció, l'electrònica, etc. no hi ha cap mena de pressió social que inciti al progrés de l'educació. **La pràctica de l'aula es qüestionada quan s'aparta de la “tradició”.**

Activitat complexa

El procés lector

Processament ascendent

Processament descendent

(Processos de baix nivell)

(Processos d'alt nivell)

Accés al lèxic

Reconeixement de paraules

Descodificació

Formulació i verificació d'hipòtesis

Anticipació

Construcció d'inferències

Comprensió

Interpretació

Memòria a curt termini

Memòria a llarg termini

CONTROL DEL PROCÉS

i

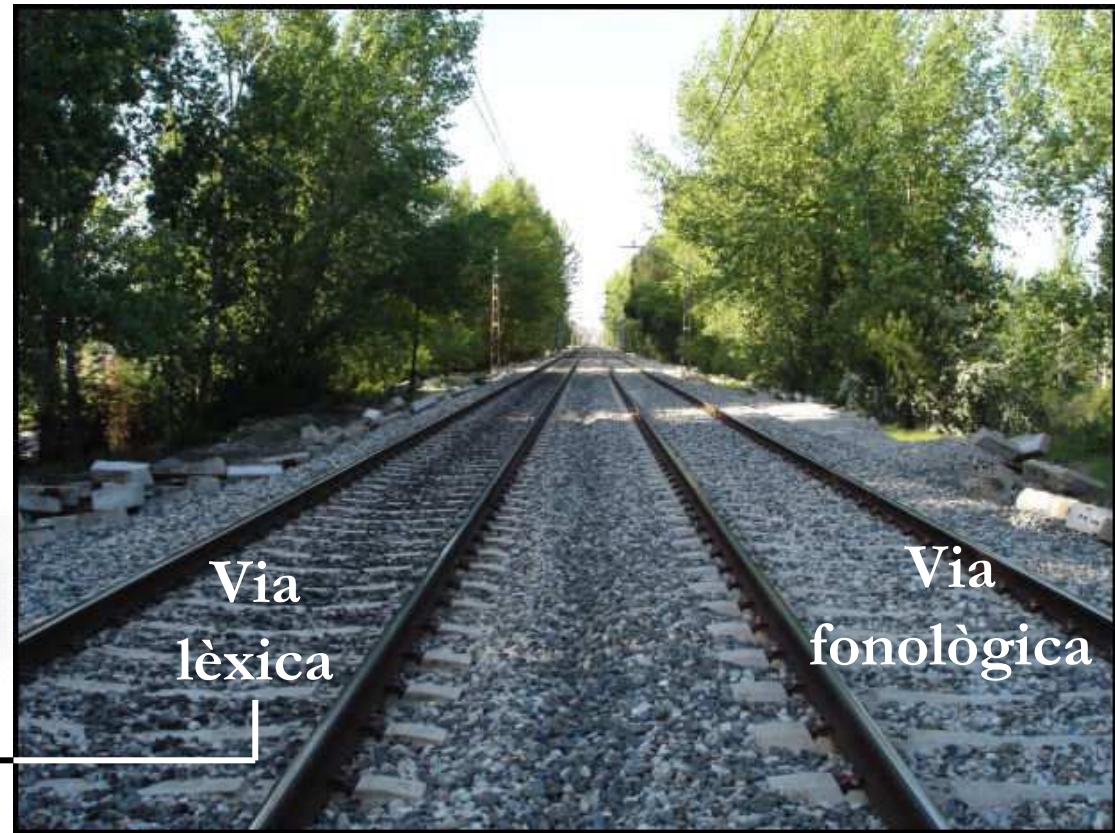
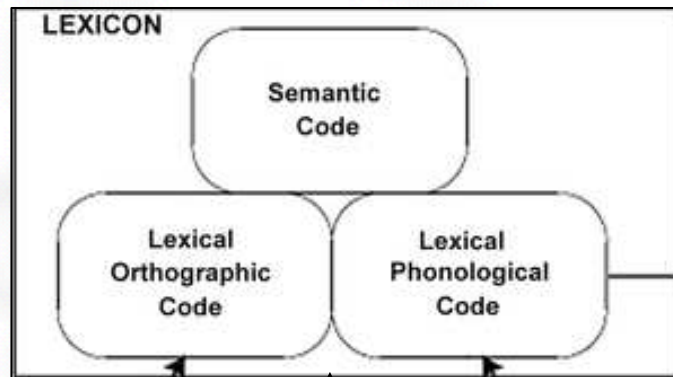
METACOMPENSIÓ

La doble via de reconeixement dels mots

Max Coltheart

Coltheart, M. (1978). *Lexical access in simple reading tasks*. In Underwood, G. (Ed.), *Strategies of Information Processing*. London: Academic Press.

ANAPTÒTIC MIRABOLANER SAFÀVIT

MERAVELLOSAMENTE

ARNOLD

SCHWARZENEGGER

JERÀRQUICAMENTE

En un entorn alfabetitzador

A. Teberosky

- Es llegeix **conjuntament**
- **S'anima a experimentar, a jugar**, llegint
- Es valoraren més els encerts que les errades
- S'usen **materials reals**, de cada dia, del carrer
- **Es parla** del que es llegeix

Característiques d'aquest entorn

- Hi ha diversitat d'usos de la lectura
- Hi ha diversitat de materials per llegir: portadors de text i suports textuais
- Els materials són **accessibles** als infants
- La lectura acompanya els **jocs**
- La lectura està incorporada a la **vida**

“L’única i més important activitat per construir la comprensió i les habilitats essencials per l’èxit en l’aprenentatge de la lectura sembla ser **llegir en veu alta als infants**” (IRA, 1998).

Contribueix a familiaritzar-los amb l’estructura del text escrit i amb el seu llenguatge. Permet treballar la comprensió de la lectura abans de saber llegir (Solé, 1992).

International Reading Association i National Association for the Education of Young Children (1998):
“Learning to Read and Write. Developmentally Appropriate Practices for Young Children.” *The Reading Teacher*, Vol 52, 2, 193-216.

Context motivador d'aprenentatge de la lectura

Isabel Solé

- Veure adults significativament llegint
- Assistir a lectures en petits grups
- Fer proves i sentir-se recolzat emocionalment en els seus intents
- Experimentar la màgia de la lectura, el seu poder d'introduir-nos en mons fascinadors.
- La dimensió lúdica i gratificant ha d'acompanyar la lectura

SOLÉ, Isabel: "L'aprenentatge i l'ensenyament de la lectura" a TEBEROSKY, A. i SOLÉ, I. (1997): *Psicopedagogia de la lectura i de l'escriptura*. Barcelona: UOC

Cal aprendre'n amb els usos reals de la lectura

Pràctic - Científic – Literari

Liliana Tolchinsky

Tolchinsky, L. (1990): “Lo práctico, lo científico y lo literario: tres componentes componentes en la noción de alfabetismo”. *Comunicación y Educación*, 6, p. 53-62

Dèlia Lerner

Dèlia Lerner

No és qüestió d'edat!

No n'hi ha de previs!

Desxifrar
Localitzar informació
Interpretar
Valorar i opinar

Hi ha fases d'aprenentatge

Uta Frith

<http://www.spulomdingenvantemaken.nl>

- Logogràfica
- Alfabètica
- Ortogràfica

Són mecanismes d'identificació de les paraules escrites

- Representen una successió fluïda, com els d'escriptura
- El pas des d'un a l'altre no implica l'abandó del primer, com passa a les fases d'escriptura
- Només suposen la disminució del seu ús en relació al nombre de mots llegits
- Permeten afinar la intervenció docent, en les ajudes, els materials i les activitats

Millora de l'Aprenentatge Inicial de la Lectura

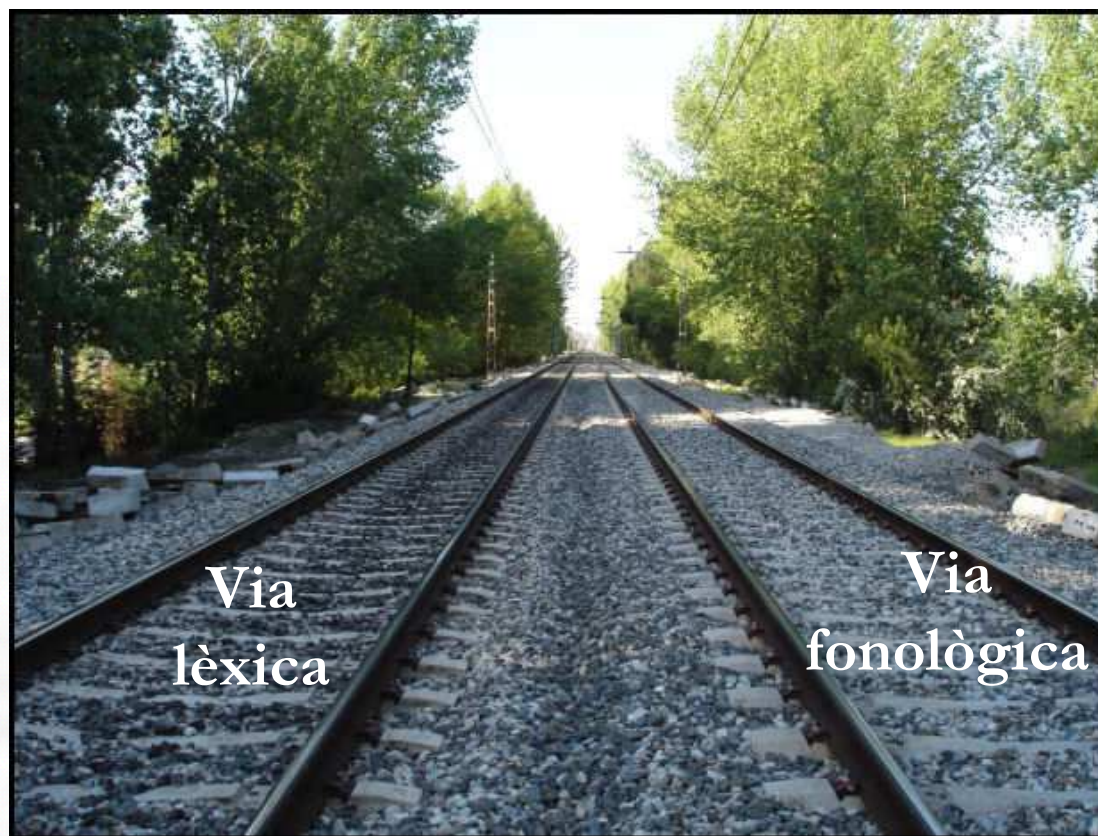
1. Per què cal millorar
2. Conèixer què diu la llei
3. Treballar amb fonamentació (conceptual i metodològica)
4. Habilitats de descodificació
5. Habilitats de comprensió lectora
6. Selecció de materials i activitats
7. Enfocament social d'aprenentatge de la lectura
8. Avaluació
9. Paper del mestre

Habilitats de descodificació

- Aplicació de la “doble via” (lèxica i fonològica)
- Discriminació visual
- Consciència fonològica:
  - Discriminació auditiva
  - Segmentació
  - Valor sonor de les grafies
  - Síntesi fonètica

La doble via de reconeixement dels mots

Coltheart, M. (1978). *Lexical access in simple reading tasks*. In Underwood, G. (Ed.), *Strategies of Information Processing*. London: Academic Press.

No llegim lletra a lletra

“Si compteu amb mitjans al vostre centre us recomanem que feu servir a parells per registrarimat i de vi les ho ves va ebnce direar tes de po
ges mo pte que cala a jote ar les z femes a de furaci ón és o
adels: gran s dom i nis feu idals.”
bjectiva de i que n a passata la ula.”.

El fals “debat” dels mètodes!

Com comença l'escola? Què es demana als infants?

UNA SÍNTESI

RIPOLL

MÈTODE SÍNTÈTIC

El fals “debat” dels mètodes!

Com comença l'escola? Què es demana als infants?

UNA ANÀLISI

RIPOLL

MÈTODE ANALÍTIC

Cal treballar la via lèxica, també!

Treball de frase

Treballar amb frases permet:

Avui ha plogut molt i ha caigut pedra.

- Establir paral·lelismes entre la llengua oral i l'escrita
- Memoritzar paraules (via lèxica)
- Inferir correspondències grafia-so i so-grafia
- Treballar estratègies de lectura

Selecció de la frase: sentit i significat

Avui ha plogut molt i ha caigut pedra.

- Relacionades amb el grup d'infants
- Relacionades amb una sortida o una activitat important
- Síntesi d'una observació
- A partir d'esdeveniments individuals
- Frases proposades pel mestre (notícies properes)

I frases de totes les àrees!!

Activitats de memorització

- . Llegir-la
- . Comptar-ne les paraules
- . Seleccionar les més curtes, les més llargues
- . Buscar-ne de repetides
- . Identificar lletres, síl·labes i paraules
- . Substituir-ne (concordança!)
- . Fer-la “créixer”

Activitats col·lectives d'ordenació i substitució

- Ordenar els elements de la frase
- Substitució d'un o més d'un element
- Subjecte per dibuix
- Canvi de subjecte
- Treballs d'entonació
- Substitucions d'elements conservant la coherència i la cohesió textual

sold

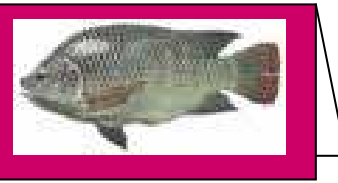
ungl

uller

elefa

ats
fide

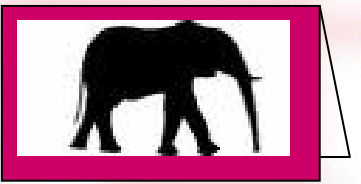
pass

~~el~~

us
ulls

eja
vigil

s

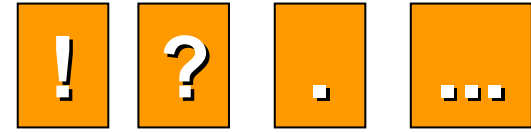
en

e

tot

l

sol

A la nit surten els mussols a caçar.

Activitats individuals

- Reconstrucció de frases
- Reproducció de frases (amb model o sense)
- Dibuixar paraules de la frase
- Ordenar i escriure
- Completar (amb referents o sense)
- Substituir elements de la frase conservant la coherència i la cohesió textual

---

Un treball sistemàtic de frase permetrà treballar...

Bàsic a les classes de P/CI

Discriminació visual

Discriminació visual: lletres, síl·labes i paraules

- Distingir lletres de números
- Distingir lletres iguals i diferents
- Diferenciar lletres semblants
- Reconèixer lletres i paraules en contextos diferents
- Reconèixer fragments de paraules
- Reconèixer paraules semblants / molt diferents
- Reconèixer paraules que tenen les mateixes lletres canviades d'ordre
- Identificar la mateixa grafia amb diverses formes:
  - Fonts diferents
  - Majúscules-minúscules

Reconèixer lletres en contextos diferents

<http://blogs.ua.es>

Reconèixer fragments de paraules

Identificar la mateixa grafia en diverses formes:

Fonts diferents / Majúscules-minúscules

Percepció global de frases

LA TORTUGA TÉ QUATRE POTES

Buscar paraules amagades

M A R C

M A

M A R

A R C

Buscar paraules amagades

P O R U C

Fer “créixer” paraules

G O S S E R A

Fer “créixer” paraules

03/07/2012

70

Consciència fonològica (CF)

Definició de CF

Sylvia Defior

- Habilitat explícita que permet identificar, analitzar i manipular l'estructura sonora de les paraules.
- Capacitat de manipular voluntàriament la seqüència de fonemes que componen les paraules.

Es troba a la base de l'aprenentatge de la lectura i de l'escriptura.

Correlaciona més que els QI

Coneixements inicials de CF

- Consciència de so
- Sons i silencis
- Sons produïts pel propi cos
- Sons i sorolls presents a l'entorn
- Segmentació sil·làbica
- Sensibilització a la rima
- Discriminació i producció de sons inicials i finals

Paraules llargues i curtes

Paraules que comencen igual

Segmentació en lletres

Quines lletres es necessiten per escriure...

Segmentació en paraules

Una paraula del títol cadascú

Coneixements posteriors de CF

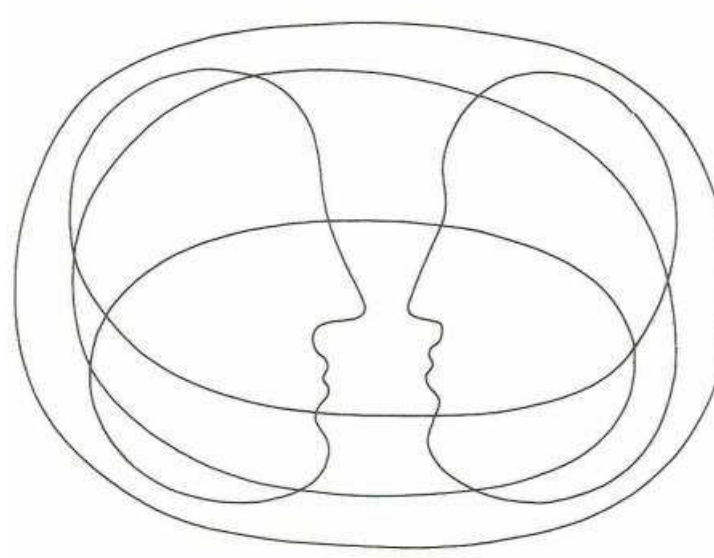
- Discriminació dels fonemes d'una síl·laba
- Manipulació de fonemes
  - Anàlisi de semblances i diferències
  - Segmentació fonològica
  - Síntesi de fonemes
  - Consciència de tots els fonemes d'un mot

Bones preguntes de CF

- Quina paraula és més llarga: **carnisser** o **peixatera**?
- Quantes paraules hi ha quan dic: **Fes via que farem tard!**
- Que comencen igual **“fusta i figura”**?
- Quina és la primera síl·laba de la paraula **“samarreta”**?
- Quants sons sentts a dins de la paraula **“tauleta”**?
- Quina paraula seria si afegim **“s”** a **“altura”**?
- Que passaria si canvies el so **“p”** de la paraula **“pebre”** pel so **“r”**?
- Quina paraula seria si quan diem **“llumeta”** hi traiem la primera síl·laba?
- Quin so sentts quan dic **“fulla”** que no hi és quan dic **“full”**?
- Dignes **“sal”** a l'inrevés!

Bàsic, però:

Assegurar el **cercle procedimental complet**: **audició**,
discriminació producció. No només discriminació.

Millora de l'Aprenentatge Inicial de la Lectura

1. Per què cal millorar
2. Conèixer què diu la llei
3. Treballar amb fonamentació (conceptual i metodològica)
4. Habilitats de descodificació
5. Habilitats de comprensió lectora
6. Selecció de materials i activitats
7. Enfocament social d'aprenentatge de la lectura
8. Avaluació
9. Paper del mestre

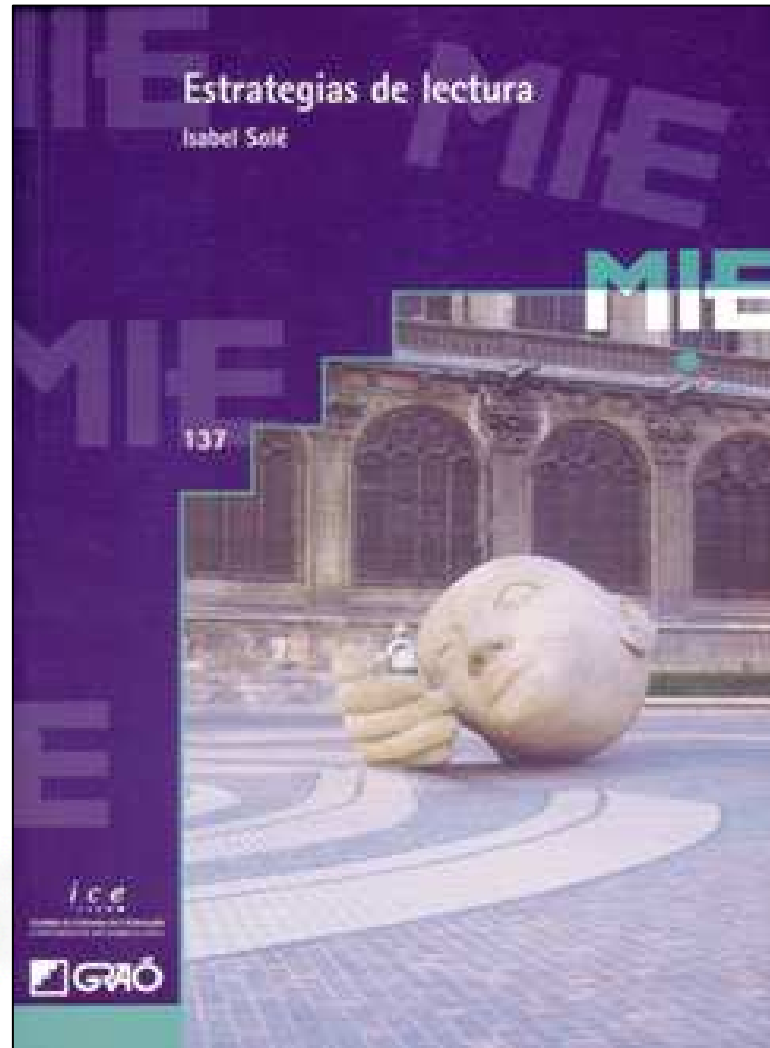
Habilitats de comprensió

- Estratègies de lectura (lectura col·lectiva)
- Activitats de comprensió lectora

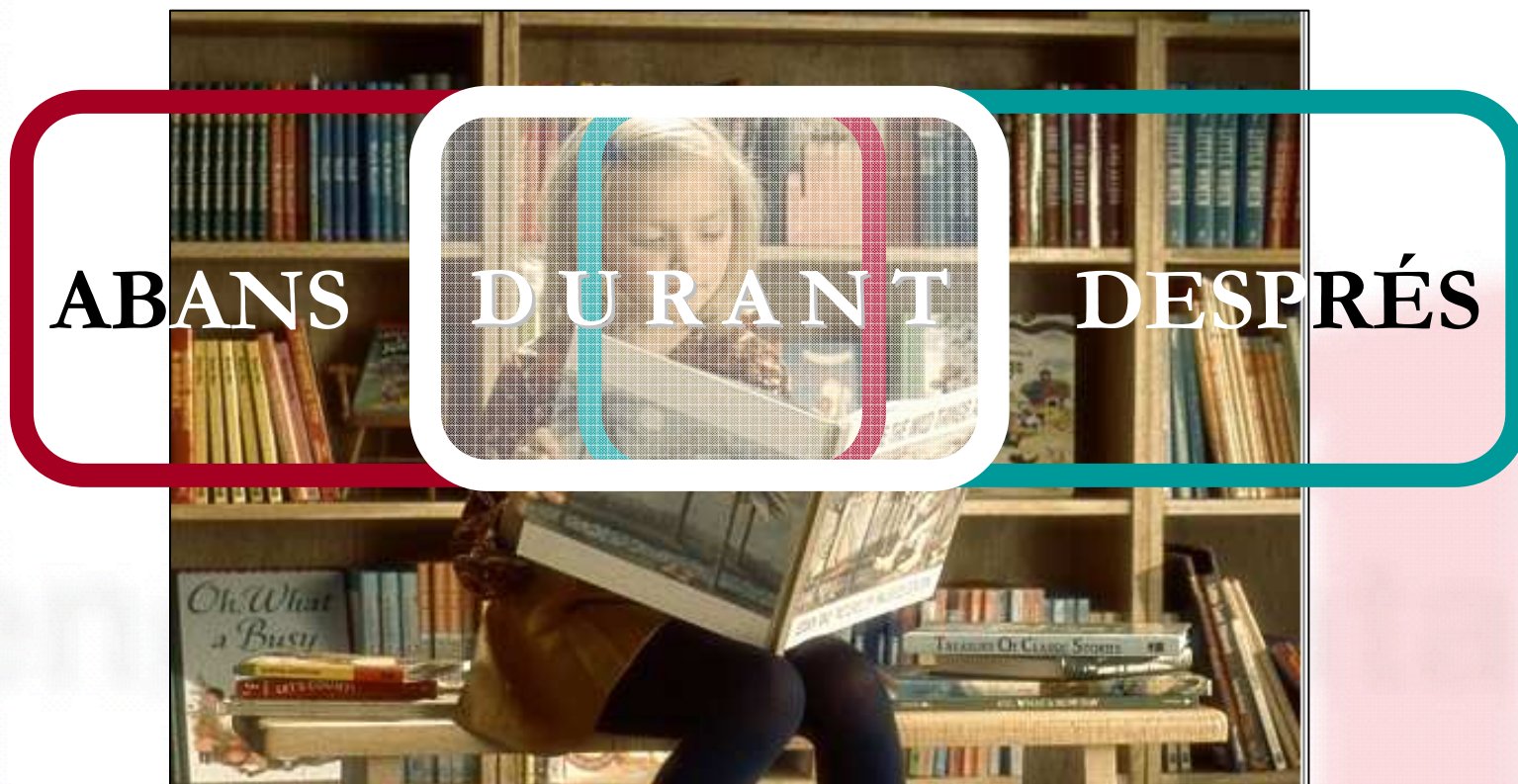
Estratègies de lectura

(Lectura col·lectiva)

Isabel Solé Gallart (UB)

Les estratègies en el procés lector

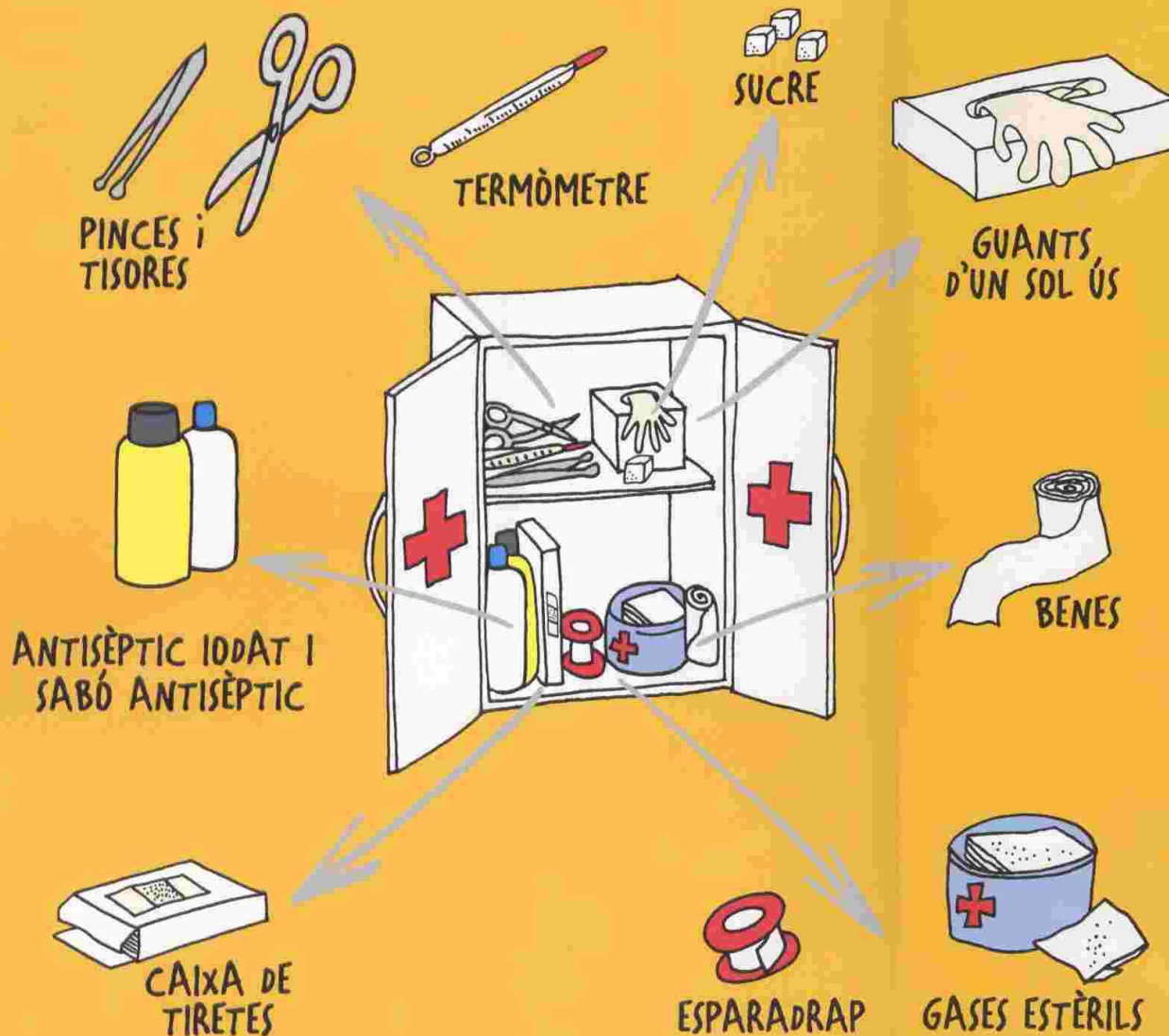
D.142 i 143/2007 DOGC 4915 pàg. 21828

Annex 1: Cb

“s’aprèn a llegir i comprendre millor els textos i a escriure i a reflexionar i revisar com s’escriu, s’aprèn a pensar, a partir d’unes bones interaccions orals. En això juguen un paper clau les preguntes, les que realitza el professorat i les que han d’aprendre a formular els nois i noies”

P5-1r
Lectura d'un cartell

QUÈ CAL TENIR A LA FARMACIOLA?

COM CAL CURAR?

1. Renta't les mans amb aigua i sabó abans de començar la cura.
2. Utilitza uns guants d'un sol ús, si és possible.
3. Neteja la ferida amb aigua i sabó.
4. Aplica-hi un antisèptic iodat.
5. Protegeix la ferida amb una tireta, una bena o esparadrap.
6. En acabar, renta't les mans amb aigua i sabó.

DECRET 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix
l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil.

- Iniciació als **usos socials** de la lectura i l'escriptura.
Exploració de materials de l'entorn, com etiquetes, cartells, llibres i revistes, en suport de paper o digital, que contenen text escrit.
- **Satisfacció per les descobertes** i els progressos individuals i de grup en les habilitats lingüístiques i expressives.
- **Descoberta i coneixement progressiu** de les relacions entre el text oral i l'escrit.

DECRET 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix
l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil.

- **Ús d'estratègies per aproximar-se a la lectura**, com són ara identificació de paraules significatives i usuals, ús del context i de la forma de l'escrit, ment de lletres, ús de les il·lustracions, gràfics i altres imatges que acompanyen els textos.
- **Iniciació en les habilitats per a l'anàlisi de la llengua**, correspondència so-grafia, segmentació sil·làbica, amb ús de vocabulari específic per referir-se a alguns dels seus elements bàsics: paraula, lletra, so, títol.

Abans de la lectura

Creació d'expectatives: Arribar a la classe amb un dit embolicat amb una tireta . Portar “coses de curar”

. Activació de coneixements previs

Us heu fet mai mal al dit?: Qui us va curar? Com ho va fer? Amb què ho va fer?

. Prediccions sobre el contingut

A partir de les il·lustracions : *Què us sembla que pot ser aquest cartell? Deu ser un conte? Com ho sabeu? Té dues parts, com ho sabem?*

Quines paraules, potser, hi haurà escrites (a un costat i a l'altre)?
(anotar-les a la pissarra)

A partir de remarcar les dues parts del cartell: *Hi deu dir el mateix en un costat que a l'altre? Com és que hi ha números?*

Establiment del propòsit de la lectura : *Llegirem per veure si explica com es cura i també per saber si nosaltres ho fem bé*

Comprovar si les paraules que hem pensat i escrit, hi són (alumnes d'etapa alfabètica)

Durant de lectura

- **Remarcar el títol** “Què cal tenir a la farmaciola” i llegir-lo resseguint amb el dit. Identificar el mot farmaciola.
- **Anar llegint les coses que hi ha a la farmaciola:** Fer previsions de contingut a partir de cada dibuixet. Anar verificant el que diguin i el que havíem escrit a la pissarra anteriorment. Adonar-se de les diferències en la quantitat de lletres. Relacionar-ho amb les seves hipòtesis. Verificar-les.
- **Recapitular tots els components:** Lectura expressiva d'un alumne
- **Lectura del text instructiu :** Llegir expressivament el títol
- **Formular hipòtesis del contingut de cada paràgraf a partir de la il·lustració.** Com ho deu posar?
- **Llegir expressivament cada paràgraf**

Després de la lectura

Avaluar la consecució dels propòsits

Ha explicat com es cura? De la manera que expliquen és igual que com ho dèieu vosaltres?

Preguntes de comprensió diverses

Què es el primer que hem de fer per curar a algú? Digues tres coses que es necessiten per curar a algú?

Què faries per curar si no tinguessis farmaciola? On s'ha de posar l'armari de la farmaciola? De qui són aquestes mans que curen?

Activitats de síntesi

Dictar la llista del que es necessita per curar a algú (Col·lectivament i el mestre escriu a la pissarra el que dicten els infants, o per parelles, l'un dicta i l'altre escriu).

Jocs d'aparellament dibuix-paraula

Simulacions

$1r-2n$

Lectura d'una circular

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Escola La Ginesta

Camí de la Font, s/n

SANTA CRISTINA DEL CAMÍ

Santa Cristina del Camí, 17 de febrer de 2012

Benvolgudes famílies,

com estava previst, **dimarts vinent**, els alumnes del cicle inicial aniran al **teatre**. Aniran a la Mostra de Teatre de **Montblanc** a veure l'obra "Riquet, el del plomall" que faran els alumnes de 3r de **l'Escola de Sarral**.

Actuen el dimarts dia **23 de febrer** a les 3 de la tarda. Hi aniran en autocar i sortiran de l'Escola a 2/4 de 3 (han de ser molt puntuals!!).

Recordeu que han de portar **2€** per pagar el viatge i també cal que portin el **berenar i una cantimplora** amb aigua (no els poseu envasos de vidre).

Si hi ha algun dubte, truqueu a l'Escola aquesta setmana (972232346).

Cordialment,

La Directora

DECRET 142/2997

Continguts de Cicle inicial

Comprensió de les informacions més habituals de classe, de la vida quotidiana i dels textos vinculats a continguts curriculars en qualsevol dels formats possibles i **de forma conjunta** a partir del text, imatges o esquemes.

Comprensió i aprofundiment en el sentit del text, a partir de lectures conjuntes guiades, pràctica d'algunes estratègies lectores, i interpretació del llenguatge literari: derivació, composició, sentit figurat, interpretació de locucions, frases fetes o refranys; i descobriment del ritme i la rima, si es tracta de poesia o cançó.

Utilització d'estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura (planificació, anticipació, identificació de mots, inferències, relació entre fragments, capacitat d'autocorrecció a partir del sentit global, identificació dels signes de tot tipus que formen part del text).

Abans de la lectura

- Presentar el tema: *Llegirem una circular*
- Concretar el propòsit de la lectura: *Saber què diu i si haurem de fer alguna cosa*
- Activar coneixements previs RELLEVANTS:
  - Què saben de les circulars? A qui s'adrecen?
  - Quina mena d'informació contenen?
  - Fixar-se en les negretes, els números i els símbols
- Formular prediccions de contingut i fer-se preguntes
(*Anotar-ho a la pissarra*)

Durant la lectura (llegir un fragment la mestra i un els alumnes)

- Aturar-se després de cada paràgraf per:
  - Verificar les hipòtesis
  - Formular noves prediccions
  - Fer-se noves preguntes

Després de la lectura

- Recapitulació oral
- Assenyalar (encerclar) les dades fonamentals
- Practicar la lectura expressiva, en parelles (Per llegir-ho ells a casa seva)

Activitats de comprensió lectora

03/07/2012

Activitats de comprensió lectora

- **Respondre preguntes:**
  - Triar la resposta correcta
  - Anàlisi d'afirmacions (veritat/fals)
  - Preguntes inferencials, interpretatives i d'anàlisi i valoració
- **Omplir buits** (amb solucions o sense)
- **Aparellar, relacionar**
  - Mots i definicions
  - Personatges i adjectius descriptius
- **Classificar mots segons categories**
- **Ordenar** (lletres d'una paraula, mots d'una frase...)
- **Recompondre** (fragments narratius, fases d'un procés, notícies, poemes)
- **Acomplir ordres**
- **Lectura amb distractors**

Flickr/VIRGILIUCAS

BONICA

ÉS

BARCA

LA

I

BLAVA

Ordenar

Ordenar

l'any passat
de seguida
fa un moment
ahir
la setmana passada
ara
després
demà
l'any vinent

Buscar les paraules del mateix camp semàntic

<http://blogs.ua.es>

Lectura amb distractors

El meu carrer és patata estret,
però ple de nens i d'arbres
de nens que van a xocolata l'escola,
i de cireres mares que els
acompanyen.

Identificar el tema: per a què serveixen?

pa, pollastre, carn i poma

llapis, guix, retolador i bolígraf

cotxe, moto, autobús i bicicleta

got, tassa, copa i biberó

Omplir buits de comprensió

F U R   N E

CADA .... EN SORTIR DE...
AGAFO L'... PER ANAR FINS A
L'ESCOLA. EL BITLLET EM ...
UN EURO I MIG.

<http://blogs.ua.es>

03/07/2012 **costa / matí / autobús / casa**

Recompondre

Pa amb tomàquet

1. Afegir un tall de pernil enmig de les dues llesques de pa
2. Tallar el tomàquet afegir oli i sal
3. Llescar dues llesques de pa
4. Fregar el tomàquet per sobre del pa

Millora de l'Aprenentatge Inicial de la Lectura

1. Per què cal millorar
2. Conèixer què diu la llei
3. Treballar amb fonamentació (conceptual i metodològica)
4. Habilitats de descodificació
5. Habilitats de comprensió lectora
6. Selecció de materials i activitats
7. Enfocament social d'aprenentatge de la lectura
8. Avaluació
9. Paper del mestre

Materials i activitats per aprendre a llegir

- . Portadors i suports textuais
- . Tipus de text i d'usos de la lectura
- . Materials d'aula
- . Racons de lectura
- . Activitats bàsiques

Portadors de text

- . Logos comercials
- . Etiquetes
- . Rètols
- . Cartells
- . Publicitat
- . Fulletons

Suports de text

- . Revistes
- . Diaris
- . Llibres
- . Webs i blocs

Materials i activitats per aprendre a llegir

- . Portadors i suports textuais
- . Tipus de text i d'usos de la lectura
- . Materials d'aula
- . Racons de lectura
- . Activitats bàsiques

Textos d'ús...

PRÀCTIC → Autonomia

Pertinences dels infants

Ordre d'aula: espais i materials

Circulars i notes per a les famílies

Controls d'assistència: a classe i a activitats

Nom d'infants i de grups: classe, **escola**, taula, tallers

Retolació d'espais d'escola i de carrer

Horaris i menús

Calendaris diversos

Materials de l'entorn: logos i etiquetes, cartells, plafons.

Missatges i correus@

Llistes diverses.

Acords d'assemblees de classe

Llegir per necessitat

Llegir per necessitat

Els rètols no tindrien sentit

<http://www.needish.com>

<http://www.directindustry.es>

MOF

Serveis a Menjadors Col·lectius

SETEMBRE 2011MF
renovem
web

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
Quin dia menjarem pollastre?				
Quants dies menjarem fruita?				
12 MACARRONS HAMBURGUESA FRUITA	13 MONGETA VERDA BARRETES DE LLUÇ I OGURT	14 ARRÒS AMB TOMÀQUET SANT JACOB FRUITA	15 CIGRONS AMB PATATES FILET DE PANGA FRUITA	16 RAVIOLIS MANDONGUILLES FRUITA
19 PURÉ DE LLEGUMS LLONGANISSA FRUITA	20 AMANIDA D'ARRÒS FILET DE PEIX FRUITA	21 FIDEUS A LA CASSOLA PIT DE POLLASTRE FRUITA	22 PATATA I PÈSOLS ESCALOPA DE LLOP I OGURT	23 LLENTIES DE L'ÀVIA TRUITA DE PATATA FRUITA
26 ESPAGUETIS FILET DE PANGA FRUITA	27 PATATES ESTOFADES PIT DE POLLASTRE FRUITA	28 PURÉ DE VERDURES SÚRFERS I CROQUETES FRUITA	29 ARRÒS TRES DELÍCIES TRUITA DE PATATA CREMA	30 SOPA DE BROU LLONGANISSA FRUITA

“Feu servir” la lectura, amb ells

Farmacias barcelona	
Empresas destacadas	
 ▶Video	A. Torres Abierto 24 horas. Atención farmacéutica personalizada. Información y consultas sobre temas de salud a través del correo electrónico. Atiende en toda la provincia de Barcelona
	C/ Aribau, 62 08011 Barcelona Mapa ver más datos
	Farmacia Delia Pinín Atención farmacéutica. Ortopedia. Dietética. Dermofarmacia. Nutrición infantil. Parafarmacia. Cosmética. Homeopatía. Servicio de entrega a domicilio.
	C/ Amílcar, 151 08032 Barcelona Mapa ver más datos
	Farmàcia Morales Dermofarmacia - Homeopatía Fórmulas magistrales - Dietética Ortopedia - Plantas medicinales Diagnóstico dermatológico. Indicadores riesgo
	Rambla Sabadell, 165 08202 Sabadell (B... Mapa ver más datos
	Farmàcia F. Llabí Mateos Fórmulas magistrales (farmacia especializada) Atención farmacéutica especializada Abierto de 9 a 21 h
	C/ Provença, 71 08029 Barcelona Mapa ver más datos

Què necessiteu per...?

Llistes

Necessàries!!

Menjador

Activitats pendents

Materials que s'acaben

Contes explicats

Personatges de contes

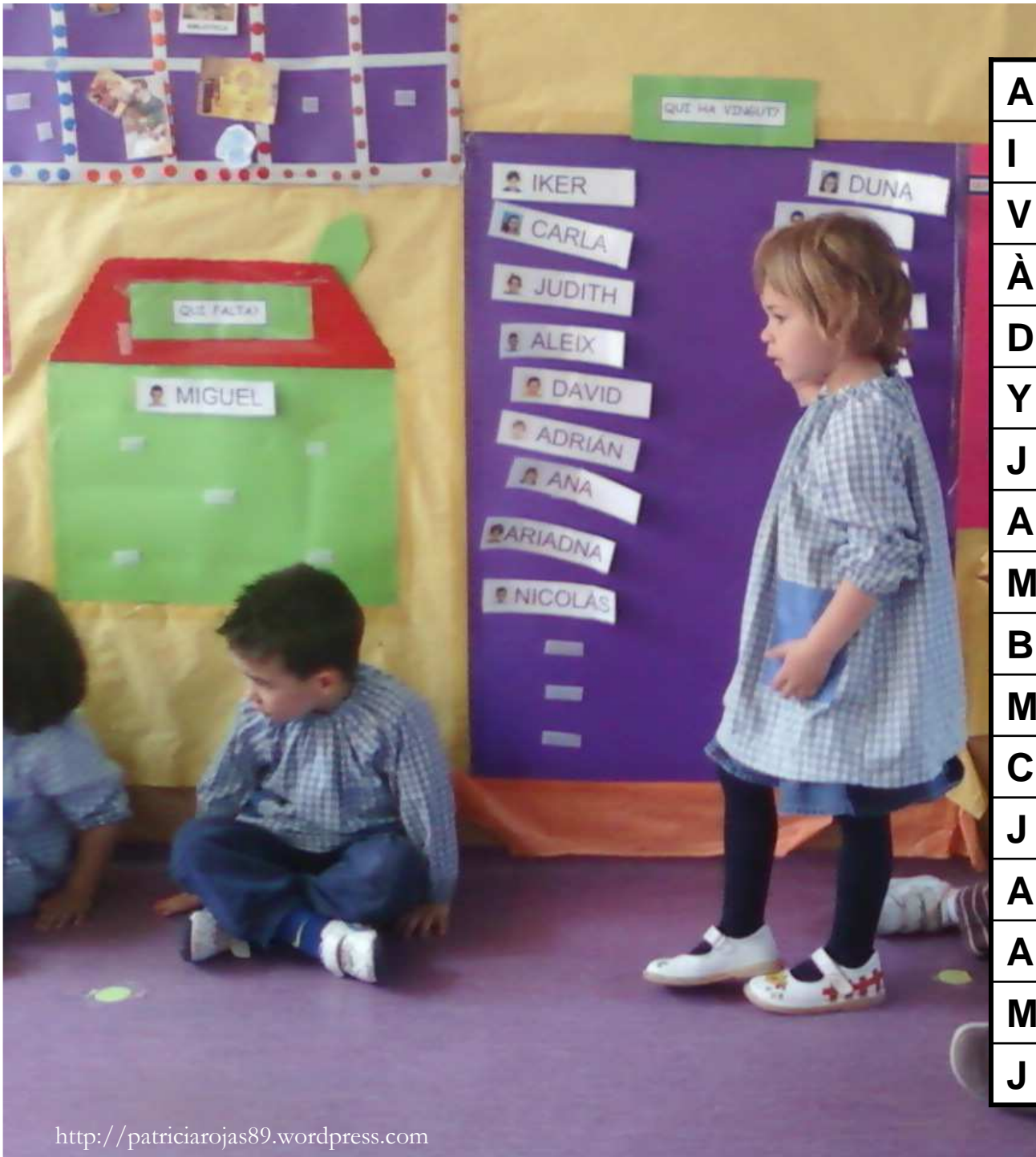
Places i carrers

Cançons apreses

Animals coneguts

Jocs de pati “jugats”

Marques de cotxes

A
I
V
À
D
Y
J
A
M
B
M
C
J
A
A
M
J

Textos d'ús...

CIENTÍFIC → **Poder**
(Apropiació d'informació)

Notícies d'aula i de premsa

Textos del llibres de text

Textos expositius (Revistes i llibres coneixements)

Textos instructius: ordres, invitacions, jocs, receptes

Llegiu el diari

Compacteu-los!

El **Sol**, la **Terra** i la **Lluna** formen part de l'**Univers**. A l'Univers **hi ha** molts astres: estrelles, planetes, satèl·lits, meteorits, cometes...

A la Terra **hi ha** **paisatges** diferents: muntanyes, rius, mars, selves, deserts, planes, platges...

A la Terra **hi ha** molts **pobles** i **ciutats**.

Als pobles i ciutats de la Terra **hi ha** moltes **cases** diferents.

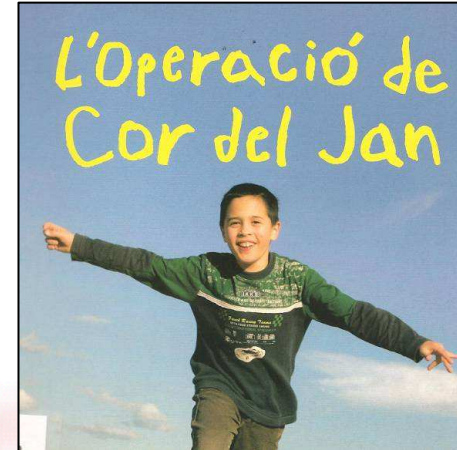
A la Terra **hi ha** milions de persones que parlen molts **idiomes** diferents.

Revistes infantils

The screenshot shows the website for 'El Tatano', a children's magazine. At the top, there is a navigation bar with a yellow background. On the left, a cartoon character with a drum is next to the text 'CAVALL FORT 50 anys'. The navigation menu includes: 'LA VOSTRA OPINIÓ' (with a speech bubble icon), 'NOTÍCIES' (with a penguin icon), 'AGENDA' (with a dog icon), 'TRIA I REMENA' (with a cat icon), 'JOCS' (with a witch icon), 'REGALS INTERNÀUTICS' (with a yellow creature icon), and 'M'HI VULL SUBSCRIURE' (with a boy icon). Below the navigation bar are four colored buttons: 'Qui som?' (red), 'CaVall ForT' (blue), 'el tatano' (green, circled in white), and 'Edicions CAVALL FORT' (yellow with a character icon). A secondary navigation bar below these buttons contains: 'inici', 'contacte', 'enllaços', 'maps', and 'Edicions CAVALL FORT'. The main content area has a green background with a horizontal menu: 'Què és El Tatano', 'Número en curs 13', 'Els vostres dibuixos', 'Números anteriors', and 'Subscriu-t'hi!'. The central focus is a preview of the magazine cover for 'El panda', featuring a large panda image and several text boxes with headlines in Catalan. At the bottom of the preview area are navigation arrows.

Libres de coneixements

Textos d'ús...

LITERARI → **Gaudi i erudició**

Narracions i relats

Diàlegs

Poemes

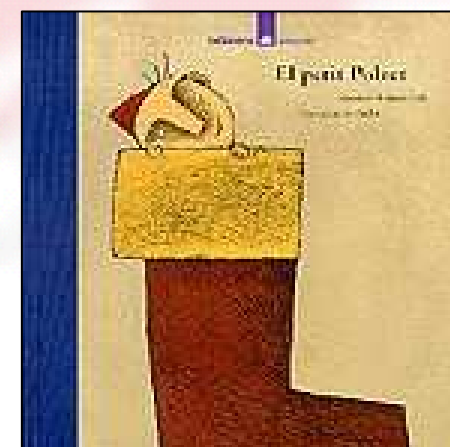
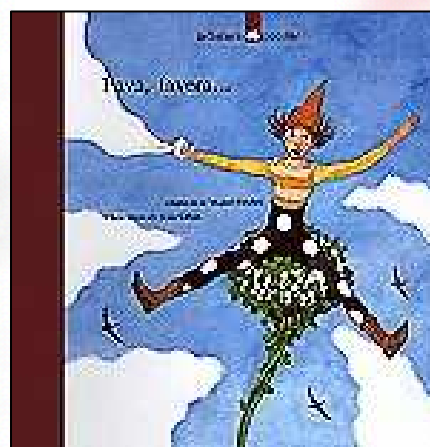
Cançons

Endevinalles

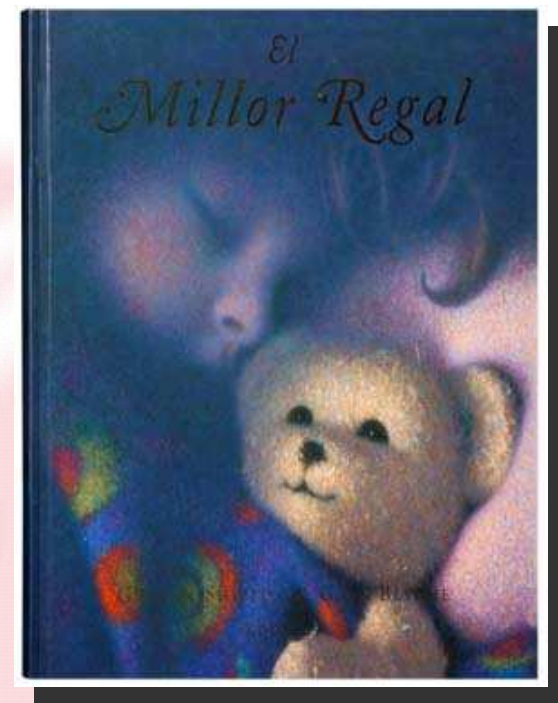
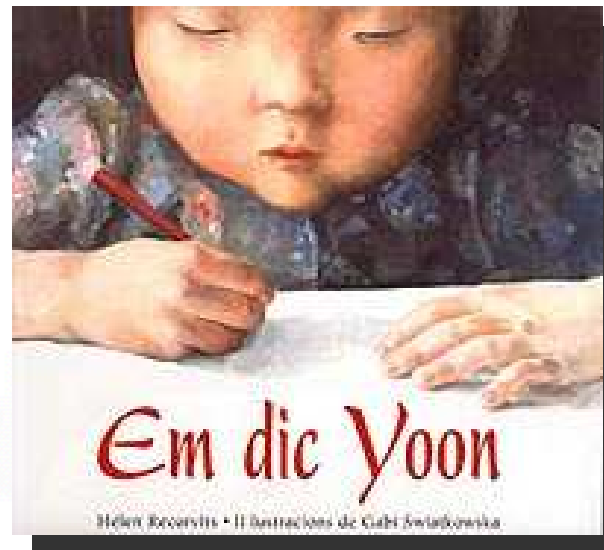
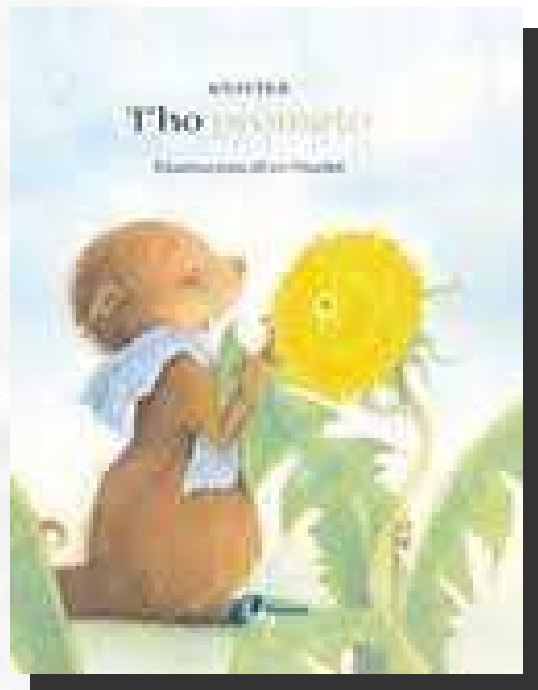
Rodolins i acròstics

Contes populars

Àlbums

Convenis de col·laboració

“Préstecs interbibliotecaris”

LLEI 4/1993, de 18 de març, del sistema bibliotecari de Catalunya. (DOGC: 1727 de 29.03.1993)

Article 5: **Integren el Sistema Bibliotecari de Catalunya:**

- a) La biblioteca nacional de Catalunya.
- b) El Sistema de Lectura Pública de Catalunya.
- c) Les biblioteques universitàries, les biblioteques de centres d'ensenyament no universitari i les biblioteques especialitzades.

Materials i activitats per aprendre a llegir

- . Portadors i suports textuais
- . Tipus de text i d'usos de la lectura
- . Materials d'aula
- . Racons de lectura
- . Activitats bàsiques

Materials bàsics

Materials bàsics

- Lletres i síl·labes de confegir
- Pissarres i cartelleres: guix, plàstiques, PDI i magnètiques
- Referents d'aula (abecedaris, paraules curtes que ens ajuden a escriure i llegir millor)
- Racons de lectura
- Imatgers: temàtics i monosíl·labs
- Bústies personals
- Llibreta escola-família

<http://miliunaproposteseducatives.blogspot.com>

<http://fentidesfentalescola.blogspot.com>

<http://www.thecraftycrow.net/>

Pissarres digitals

Possibilitats infinites

Qui vol llegir amb mi?

Seguiu-me!!

Va, doncs, segueix!

El Nicolau era un noi que vivia en un poblet de pescadors a la vora del mar. Des de ben petit, li agradava anar a la platja i jugar amb les onades, fer castells de sorra, collir petxines i pedres petites de tots colors.

Les pedres que més li agradaven eren les de cristall verd, perquè deia que eren trossos d'un palau submergit a les profunditats marines.

Un dia mentre passejava per la vora del

**QUI EL DEMANA?
ÉS BEN ESTRANY.
SI NO HI HA NINGÚ!.**

**ONDIÀ!
SE M'HA ACABAT EL
SAFRÀ.**

**MARE!
JO VULL ANAR A
COMPRAR SAFRÀ.**

**BON DIA!
UNA PAPERINA DE
SAFRÀ.**

**I ARA!
QUE NO VEUS QUE
ETS MASSA PETIT**

**PATIM-PATAM-
PATUM! HOMES I
DONES DEL CAP
DRET**

**JO HI VULL ANAR!
JO HI VULL ANAR!
JO HI VULL ANAR!**

Referents d'aula, NOMÉS els necessaris!

- Llista dels noms dels alumnes
- Calendari i setmana
- Plafó de càrrecs i llistes diverses
- Rètols amb estructures d'ús més freqüent
- Títols dels contes explicats / de personatges coneguts
- Alfabet de grafies: col·lectiu a la paret i individual
- Alfabet amb referents sonors (onomatopeies)
- Paraules de referència so-grafia
- Rètols i cartells de lèxic treballat
- Llibretes amb paraules d'escriptura difícil
- Diccionaris d'aula (progressius):
  - Temàtics a la paret (A5 amb fotografia i paraula)
  - Temàtics en capsos o carpetes de fundes de plàstic
  - Primer diccionari alfabètic (classificació alfabètica dels cartrons A5)
- Cançoners, poemaris, noticiaris, receptaris

Materials i activitats per aprendre a llegir

- . Portadors i suports textuais
- . Tipus de text i d'usos de la lectura
- . Materials d'aula
- . Racons de lectura
- . Activitats bàsiques

Racones de llegir

03/07/2012

141

Racons de lectura

- Joc simbòlic
- Bústies
- Abecedaris
- Capses de contes
- Daus
- Descripcions
- Ordres
- Endevinalles
- Jocs de taula
- El món: Llegir per aprendre

Joc simbòlic

Bústies i missatgeries

03/07/2012

Abecedari de Nadal

Abecedari de tardor

Abecedari d'animals

Abecedari de por

Abecedari d'aliments

Abecedari de contes

Abecedari de carnestoltes

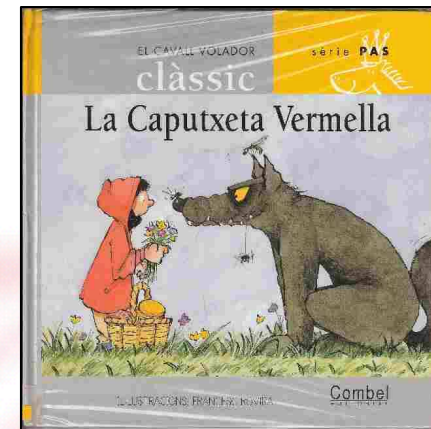
Abecedari d'hivern

Abecedari de nit

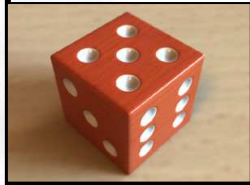
Capses de nivells diversos

- Títol complet
- Títol tallat en síl·labes
- Títol tallat en lletres
- Personatges complets
- Personatges tallats en síl·labes
- Personatges tallats en lletres
- Frases del conte (tallades de manera diversa)
- Capses de dos contes barrejats

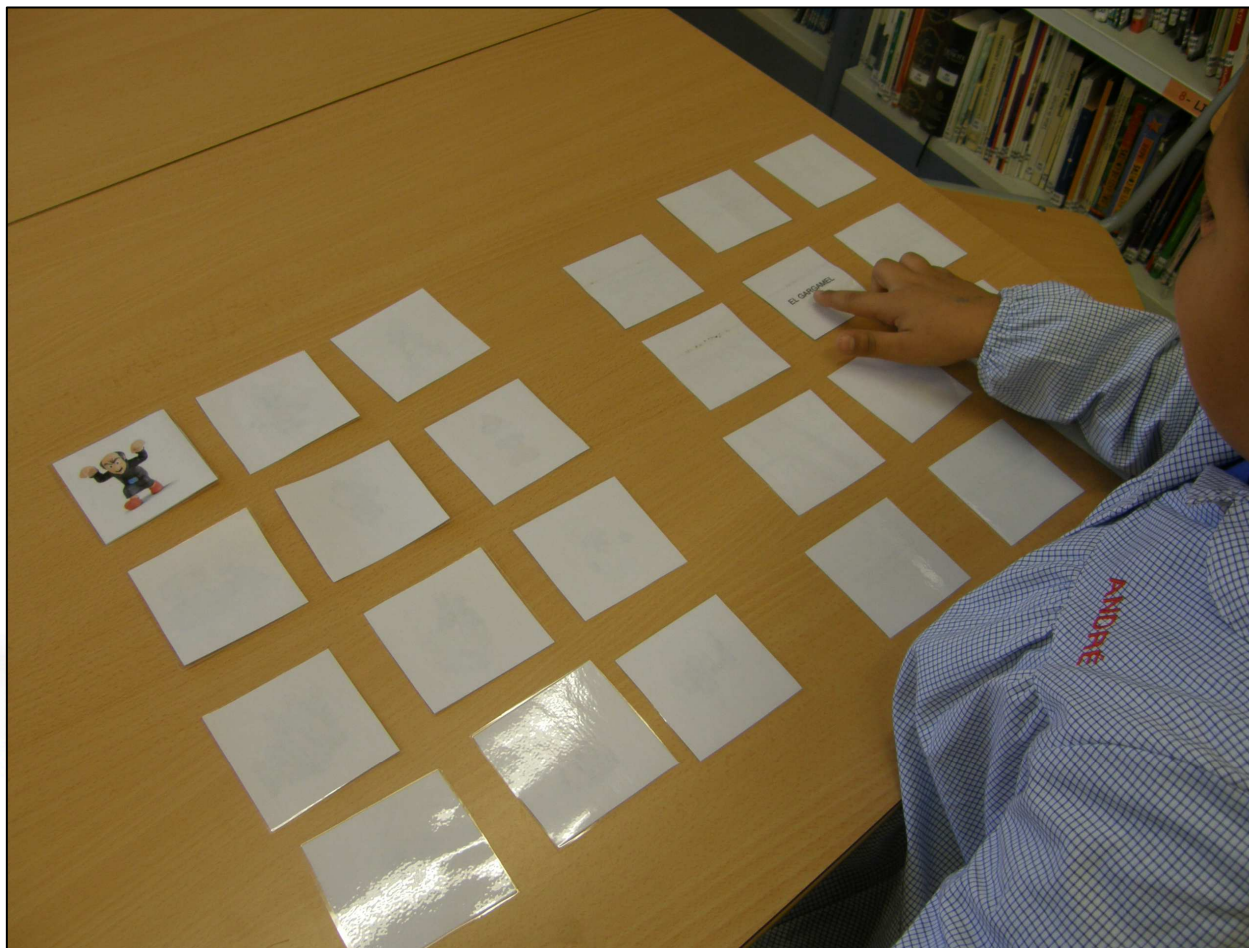

Històries d'animals

	Tirada 1	Tirada 2	Tirada 3	Tirada 4	Tirada 5	Tirada 6
1	Un cargol	eixerit	fent-se passar per superman	empaita	una granota	curta de vista
2	Un gripau	galtaplé	vestit de bandoler	visita	una cotorra	cara de veure
3	Un porquet	poca-solta	disfressat de llop	s'enamora d'	una gallina	llesta de mena
4	Un mussol	camatort	disfressat de barrufet	somriu a	una girafa	blanca de cara
5	Un llop	panxacontent	vestit de soldat	espera	una vaca	dura d'orella
6	Un conill	ploramiques	fent-se passar per doraimon	fa l'ullet a	una cabreta	camallarga

Jocs de taula

Capses del món: llegir per aprendre

Comprendre, no és qüestió de tot o res!

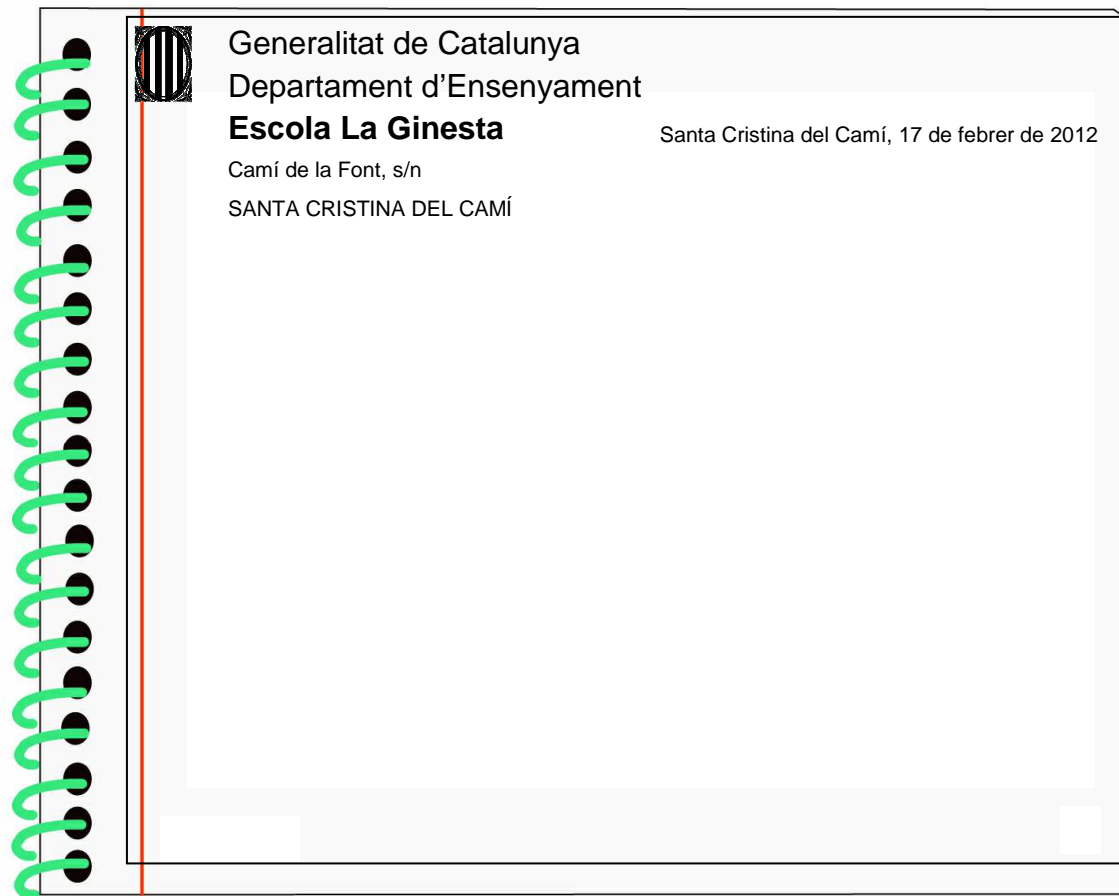
EL RACÓ DEL SAVI

LA CIUTAT DEL MÓN QUE TÉ MÉS HABITANTS ÉS TÒQUIO, LA CAPITAL DEL JAPÓ. HI VIUEN MÉS DE 33 MILIONS DE PERSONES (ÀREA METROPOLITANA), UNES 21 VEGADES MÉS QUE EN TOTA LA CIUTAT DE BARCELONA!

L'arròs és el cereal més important de tot el món. Es va començar a conrear a l'Índia i la Xina fa 6.000 anys. Els àrabs el van portar a Europa per la Península Ibèrica fa més de 1.000 anys. Va passar a Amèrica fa uns 500 anys.

Libreta escola-família

Materials i activitats per aprendre a llegir

- . Portadors i suports textuais
- . Tipus de text i d'usos de la lectura
- . Materials d'aula
- . Racons de lectura
- . Activitats bàsiques

Activitats bàsiques

- . 30' minuts diaris de lectura
- . Padrins de lectura
- . Lectura expressiva
- . Lectures col·lectives
- . L'hora del conte
- . Biblioteca d'aula
- . Préstec domiciliari

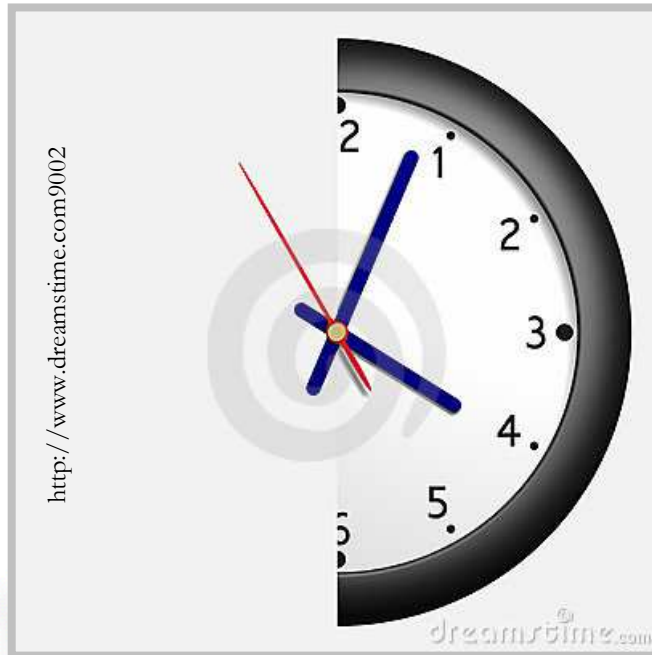
DECRET 142/2007 de 26 de juny, pel qual s'estableix
l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària

Article 8. Competències bàsiques

8.5 ...Els centres, en organitzar la seva pràctica docent, han de garantir una **mitjana mínima de 30 minuts diaris destinats a la lectura.**

Cada dia!

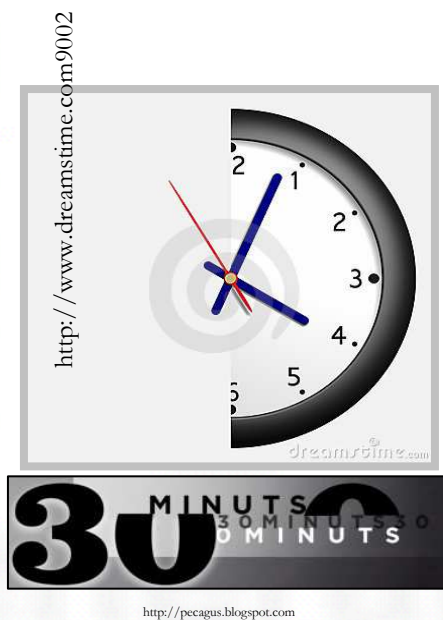
- Lectura del mestre

- Lectura autònoma

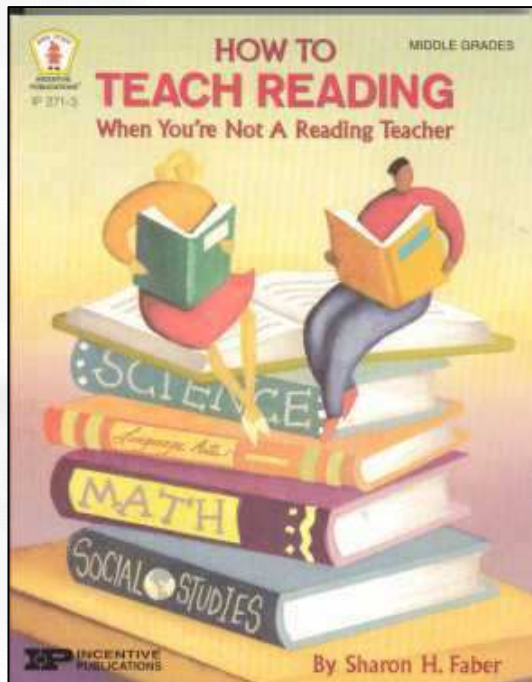
<http://pecagus.blogspot.com>

El mestre: model de lectura expressiva

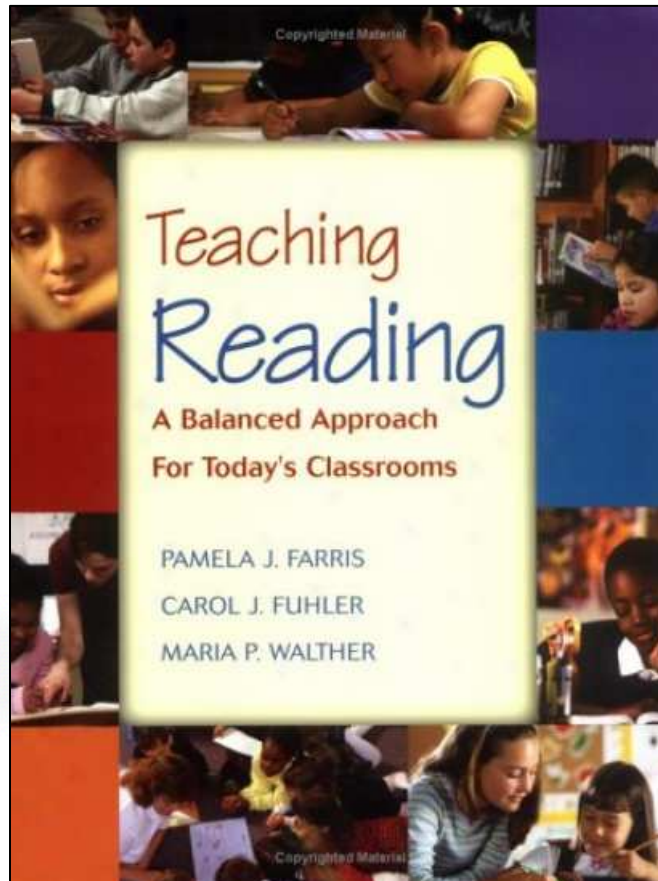

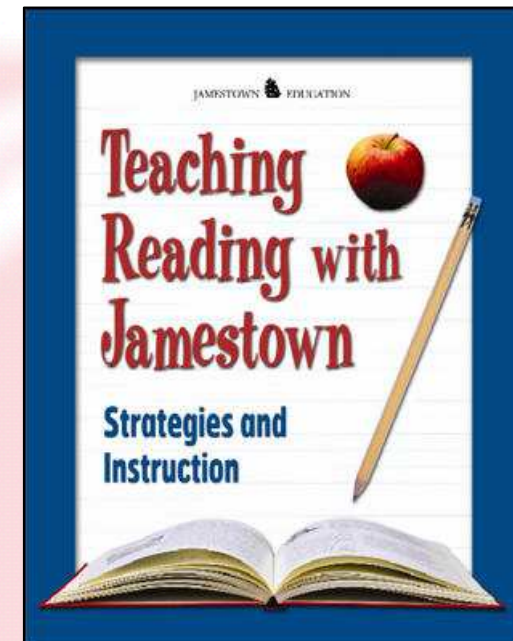
A la nostra tradició pedagògica no hi són, encara!

www.barbsbooks.com

www.smartshopbuy.com

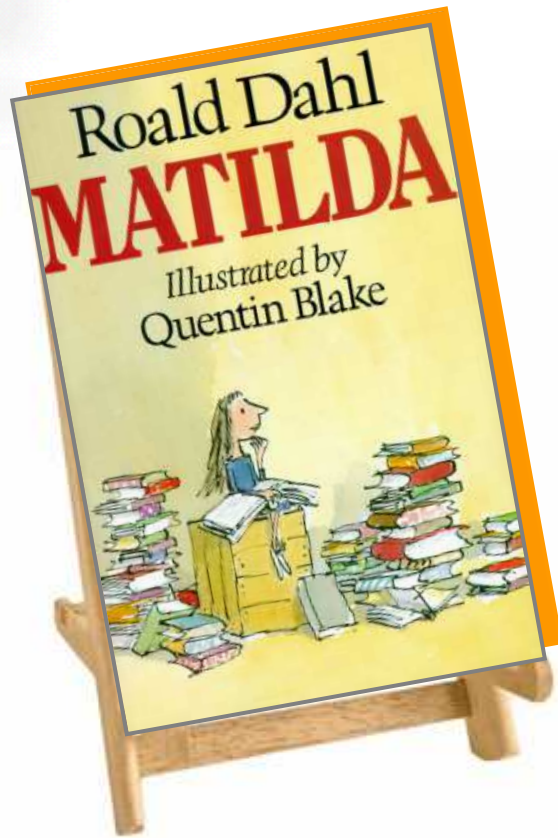
www.mheonline.com

03/07/2012

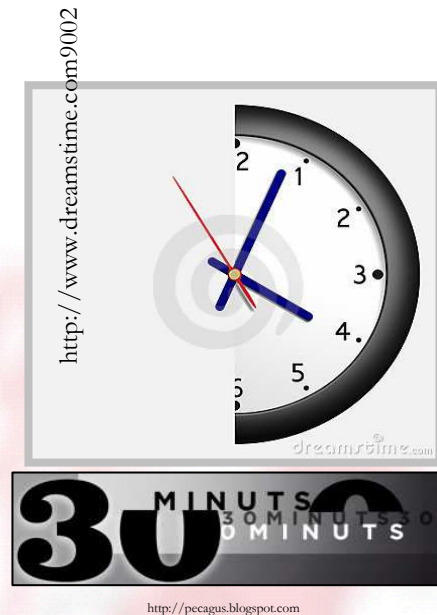
158

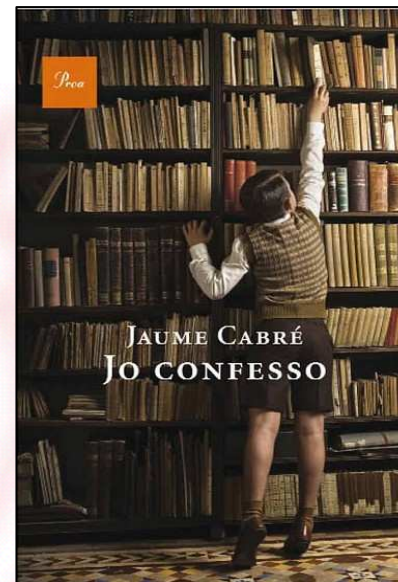
Deixeu el llibre en un lloc important!

www.casaviva.cat

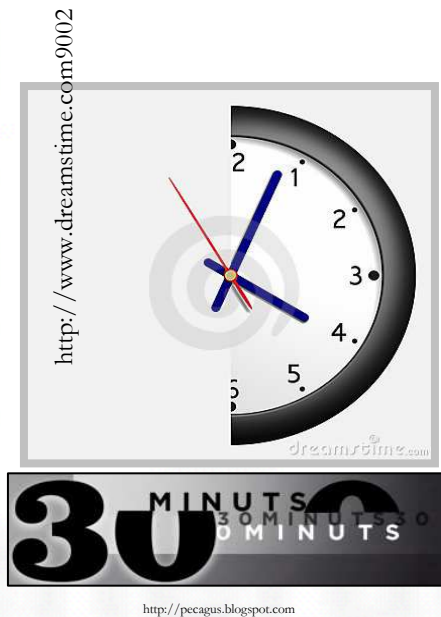

El mestre: model de lectura silenciosa

Lectura autònoma

Els alumnes se sorprenden d'ells mateixos; els encanta descobrir que poden llegir llibres!

Activitats bàsiques

- . 30' minuts diaris de lectura
- . Padrins de lectura
- . Lectura expressiva
- . Lectures col·lectives
- . L'hora del conte
- . Biblioteca d'aula
- . Préstec domiciliari

Padrins de lectura, bens fets, però

Activitats bàsiques

- . 30' minuts diaris de lectura
- . Padrins de lectura
- . Lectura expressiva
- . Lectures col·lectives
- . L'hora del conte
- . Biblioteca d'aula
- . Préstec domiciliari

Lectura expressiva

El lector del dia

divendres 21 d'octubre de 2011

La lectura és inici de la jornada .

Cada dia al començar la jornada escoltem al nostre company lector o la lectora que fa la lectura del boci del conte.

Una nova manera de començar el dia escolar uns minuts que permeten gaudir del conte així com iniciar de forma més relaxada la tasca diària.

Lectura expressiva

Lectu

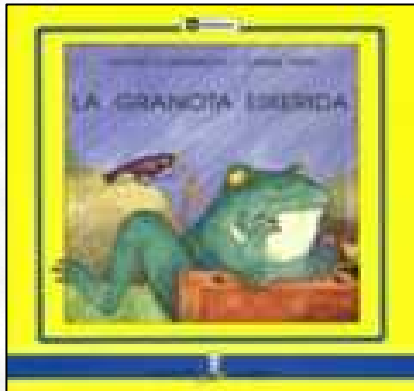
ari

03/07/2012

166

Cal ensenyar i aprendre a preparar-los

- . Dues veus (directa i indirecta)
- . Dos punts d'expressivitat

La granota eixerida

Una vegada era una granota eixerida que vivia en un aiguamoll. Un bon dia, cansada d'estar-se sempre al mateix lloc, va dir:

– Ja en tinc prou, n'estic tipa de viure als aiguamolls. Aquí ja m'ho sé tot: si plourà..., si farà sol..., si la veïna escombrarà o estendrà la roba!

La granota va fer la maleta. I saltant, saltant, se'n va anar cap al nord.

Lectura de textos de ciència als companys

Un text al final de cada lliçó o projecte

Activitats bàsiques

- . 30' minuts diaris de lectura
- . Padrins de lectura
- . Lectura expressiva
- . Lectures col·lectives
- . L'hora del conte
- . Biblioteca d'aula
- . Préstec domiciliari

LECTURES COL·LECTIVES

Les estratègies en el procés lector

“s’aprèn a llegir i comprendre millor els textos i a escriure i a reflexionar i revisar com s’escriu, s’aprèn a pensar, a partir d’unes bones interaccions orals. En això juguen un paper clau les preguntes, les que realitza el professorat i les que han d’aprendre a formular els nois i noies”

Lectures col·lectives amb...

- . Notes i circulars
- . Diaris, notícies
- . Anuncis publicitaris
- . Llibres coneixements i imaginació)
- . Programes i cartells
- . Endevinalles
- . Poemes i rodolins
- . Instruccions

Activitats bàsiques

- . 30' minuts diaris de lectura
- . Padrins de lectura
- . Lectura expressiva
- . Lectures col·lectives
- . L'hora del conte
- . Biblioteca d'aula
- . Préstec domiciliari

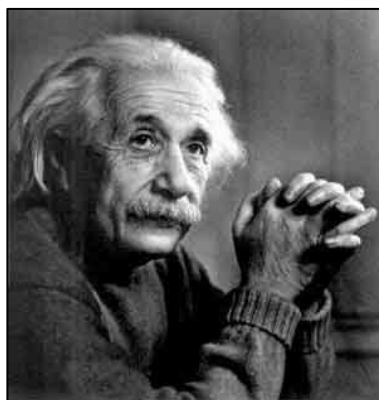
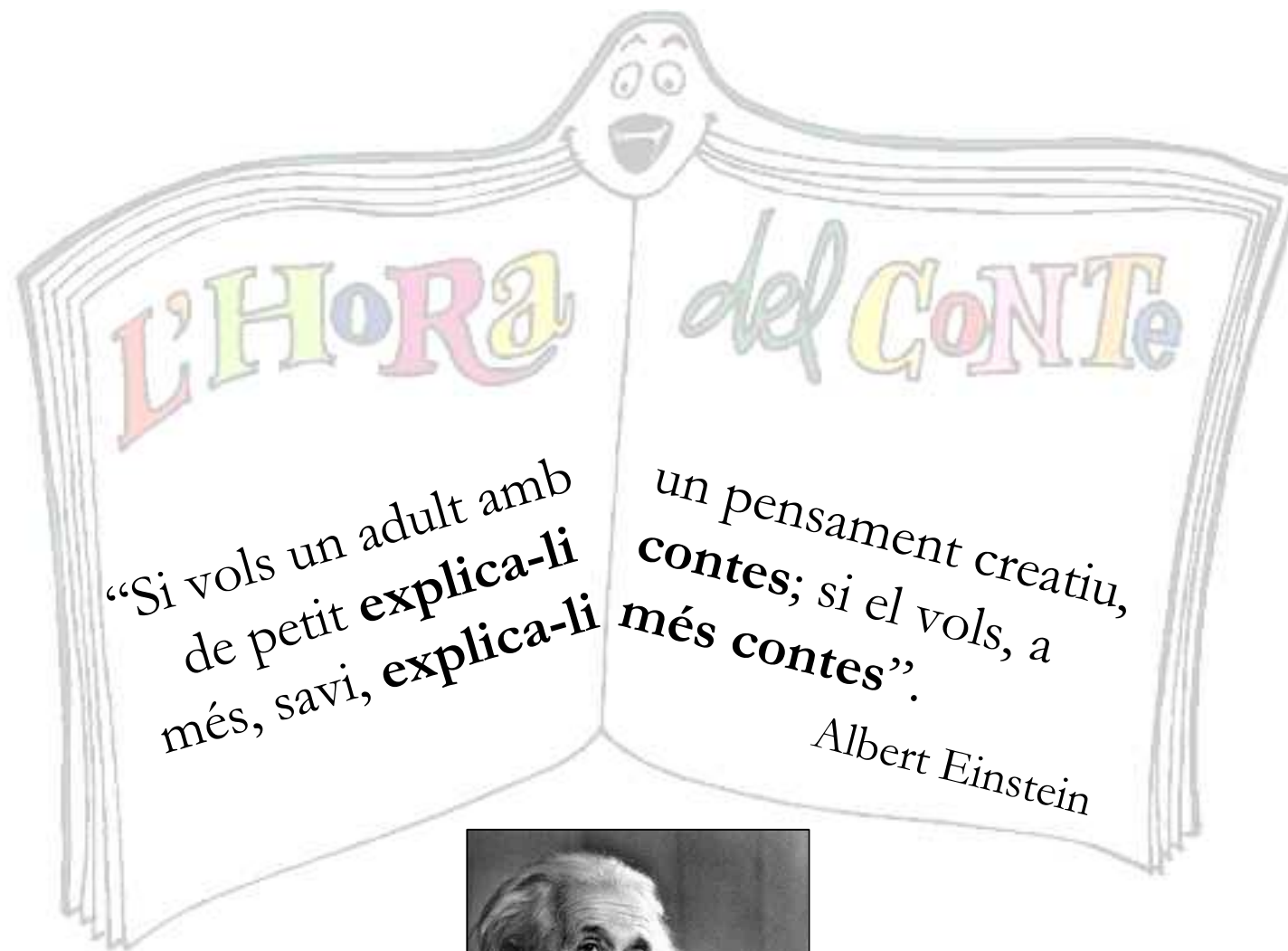
Imprescindible!

03/07/2012

173

Activitats bàsiques

- . 30' minuts diaris de lectura
- . Padrins de lectura
- . Lectura expressiva
- . Lectures col·lectives
- . L'hora del conte
- . Biblioteca d'aula
- . Préstec domiciliari

Biblioteca d'aula

- Lloc i situació?
- Superfície?
- Instal·lació i mobiliari?
- Materials? renovació?
- Usos, activitats?
- TEMPS setmanal?
- Participació i responsabilitat dels alumnes?

03/07/2012

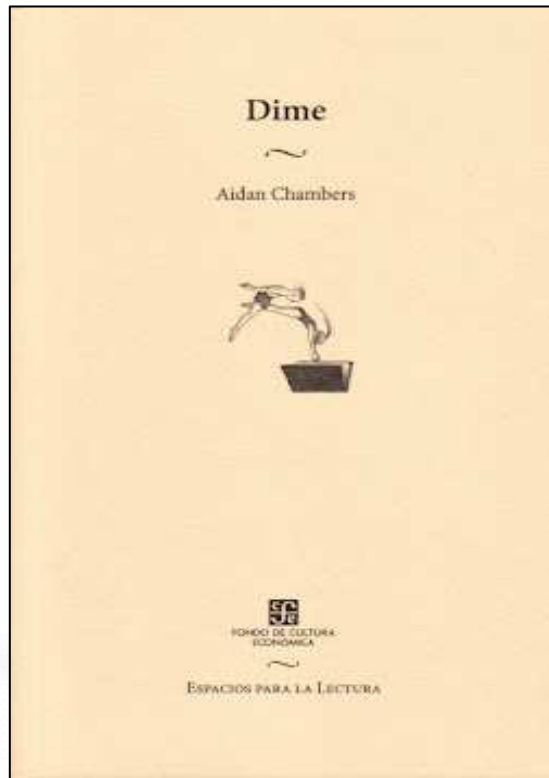
Format bàsic de sessió de BA

- Possibilitat real de triar el llibre
- Seleccionar un lloc còmode per llegir
- “Parlar del llegit”
- Estona de model lector del mestre

La conversa literària: *Parlar del llegit!*

Aidan Chambers: *Dime*

Teresa Colomer: *Andar entre libros*

Amb bones preguntes

- Havies llegit alguna història com aquesta?
- La primera vegada que vas veure el llibre, abans de llegir-lo, quina mena de llibre et pensaves que era?
- Ara que l'has llegit, és el que esperaves?
- Què li diries a un amic teu sobre aquest llibre?
- T'hauria agradat que passés alguna cosa més?
- Has trobat alguna cosa que no haguessis trobat mai fins ara, en un llibre?
- Has trobat estranya alguna cosa?

Activitats bàsiques

- . 30' minuts diaris de lectura
- . Padrins de lectura
- . Lectura expressiva
- . Lectures col·lectives
- . L'hora del conte
- . Biblioteca d'aula
- . Préstec domiciliari

Préstec domiciliari

03/07/2012

<http://bibliotecabalsareny.blogspot.com.es>

182

Millora de l'Aprenentatge Inicial de la Lectura

1. Per què cal millorar
2. Conèixer què diu la llei
3. Treballar amb fonamentació (conceptual i metodològica)
4. Habilitats de descodificació
5. Habilitats de comprensió lectora
6. Selecció de materials i activitats
7. Enfocament social d'aprenentatge de la lectura
8. Avaluació
9. Paper del mestre

Enfocament social de l'aprenentatge

03/07/2012

184

Annex 1 (Decrets 142 i 143/2007)

“s’aprèn a llegir i comprendre millor els textos i a escriure i a reflexionar i revisar com s’escriu, s’aprèn a pensar, a partir d’unes bones interaccions orals. En això juguen un paper clau les preguntes, les que realitza el professorat i les que han d’aprendre a formular els nois i noies” (Decrets (142 i 143/2007 DOGC 4915 –pàg. 21828)

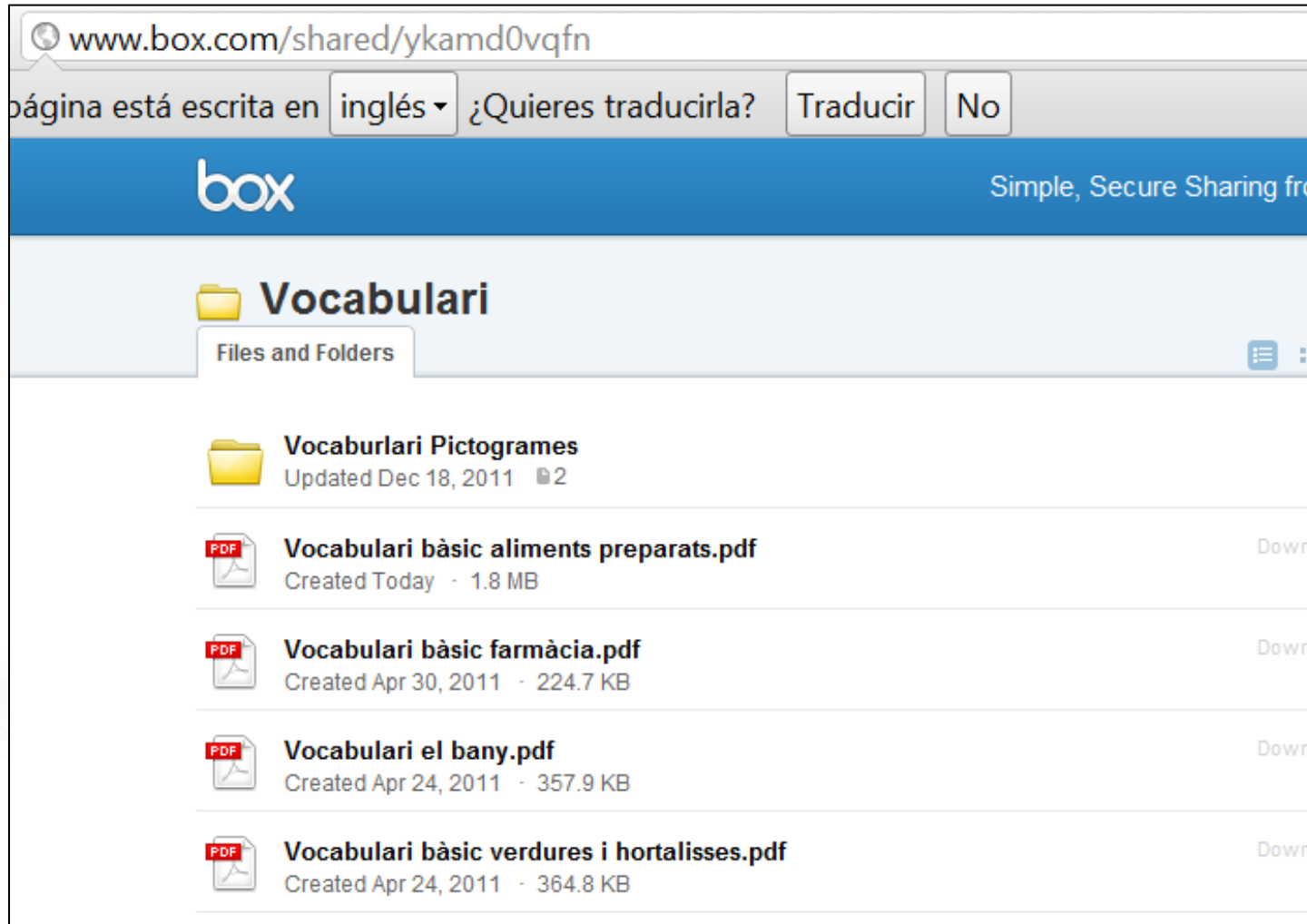
Per aprendre a llegir bé cal interactuar

Agrupament // Tipus d'habilitat lectora	RECOONEIXEMENT DE PARAULES	COMPRENSIÓ DE TEXTOS	LECTURA EN VEU ALTA
GRAN GRUP	<p>Noms propis i comuns</p> <p>Llistes, horaris i calendaris</p> <p>Circulars i notes</p> <p>Títols de contes, de cançons</p> <p>Programes i cartells</p> <p>Notícies, receptes i etiquetes</p> <p>Poemes, cançons, rodolins</p> <p>Llibres de coneixements i mapes concep.</p>		

Agrupament // Tipus d'habilitat lectora	RECOINEIXEMENT DE PARAULES	COMPRESIÓ DE TEXTOS	LECTURA EN VEU ALTA
<p>PETIT GRUP</p>	<p>Noms propis i llistes de noms comuns</p> <p>Jocs de taula: dòmino, memory, lotos, quintos.</p> <p>Cartells i menús</p> <p>Logotips i etiquetes</p> <p>Títols de contes</p> <p>Llibres de coneixements</p> <p><i>(treballats en gran grup prèviament)</i></p>		

Jocs de taula

The screenshot shows a web browser window displaying a shared folder on Box.com. The address bar shows the URL www.box.com/shared/ykamd0vqfn. Below the address bar, there is a language selection menu showing 'inglés' and a question '¿Quieres traducirla?' with 'Traducir' and 'No' buttons. The Box logo and the tagline 'Simple, Secure Sharing from' are visible in the header. The main content area shows a folder named 'Vocabulari' with a sub-tab 'Files and Folders'. Inside the folder, there is a sub-folder 'Vocabulari Pictogrames' updated on Dec 18, 2011, and four PDF files:

- Vocabulari bàsic aliments preparats.pdf** (Created Today · 1.8 MB)
- Vocabulari bàsic farmàcia.pdf** (Created Apr 30, 2011 · 224.7 KB)
- Vocabulari el bany.pdf** (Created Apr 24, 2011 · 357.9 KB)
- Vocabulari bàsic verdures i hortalisses.pdf** (Created Apr 24, 2011 · 364.8 KB)

Agrupament // Tipus d'habilitat lectora	RECOINEIXEMENT DE PARAULES	COMPRESIÓ DE TEXTOS	LECTURA EN VEU ALTA
<p>PARELLA</p>	<p>Noms propis i comuns.</p> <p>Llistes i vocabularis</p> <p>Diaris i revistes</p> <p>Jocs de taula (=que petit grup)</p> <p>Etiquetes</p>		

PIRLS 2006

...la nostra tradició pedagògica tendeix a atorgar un paper excessivament passiu a l'alumnat en la construcció del sentit del text. així, per exemple, una de les diferències més destacades respecte de les pràctiques de lectura és que **(aquí) es practica molt poc la lectura per parelles o en petits grups...**

Agrupament // Tipus d'habilitat lectora	RECONeixEMENT DE PARAULES	COMPRESIÓ DE TEXTOS	LECTURA EN VEU ALTA
INDIVIDUAL	<p>Noms propis i comuns.</p> <p>Llistes</p> <p>Horaris i calendari</p> <p>Menú de l'escola</p> <p>Títols de contes</p> <p>Llibres de coneixements</p> <p>Notícies</p> <p>Àlbum d'usos socials</p>		

Millora de l'Aprenentatge Inicial de la Lectura

1. Per què cal millorar
2. Conèixer què diu la llei
3. Treballar amb fonamentació (conceptual i metodològica)
4. Habilitats de descodificació
5. Habilitats de comprensió lectora
6. Selecció de materials i activitats
7. Enfocament social d'aprenentatge de la lectura
8. **Avaluació**
9. Paper del mestre

Avaluar lectura

Fases de lectura

Que hi pot dir...

TEULADA

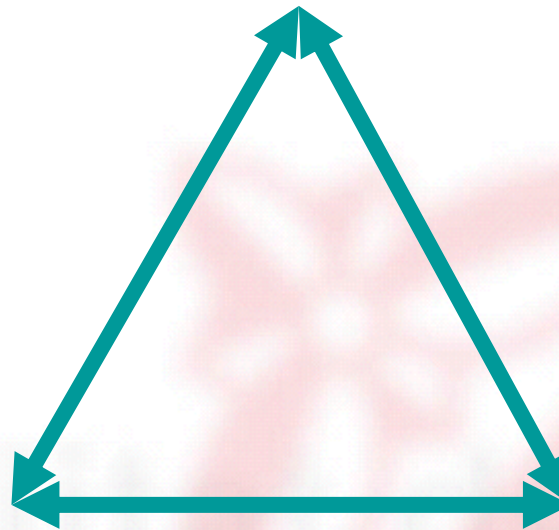
. ***Casa?***

. ***Flors a la porta?***

. ***Timbre***

Avaluació completa: QUÈ i COM

Quin nivell de **comprensió** assoleix?

Quina **actitud** hi té l'alumne?

Quina **velocitat** demostra

Avaluació de l'actitud cap a la lectura

Per què?

PISA 2000

[OCDE], 2002

ORGANISATION
FOR ECONOMIC
CO-OPERATION
AND DEVELOPMENT

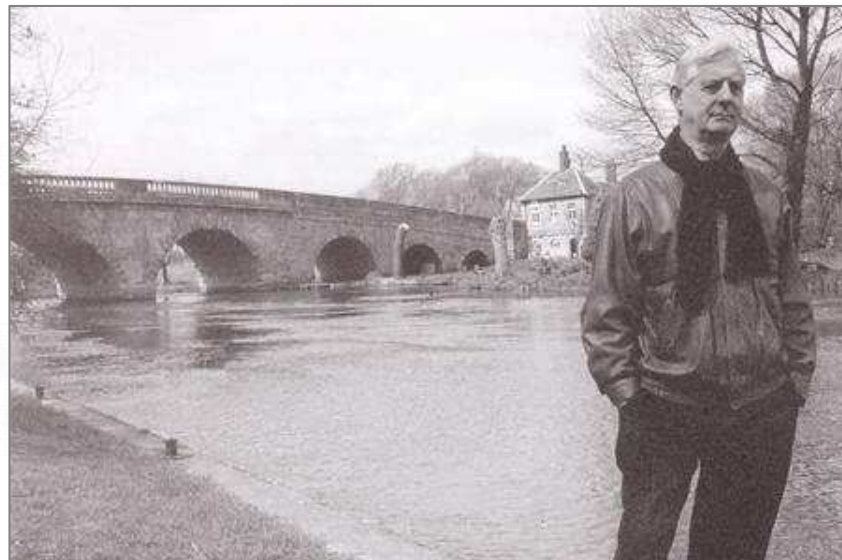
www.igcla.wordpress.com

que t'agradi llegir i llegir amb freqüència suposa un avantatge més gran que tenir uns pares amb un nivell educatiu superior i millor categoria professional

Aidan Chambers (1973)

Els lectors ES FAN, no naixen

Els NO lectors també!!

<http://culture-et-debats.over-blog.com>

Però... tampoc NO lector !!

Responeu-vos aquestes preguntes, si us plau:

Del llegir, i de llibres, se'n parla cada dia?

Saben, veuen, que els seus professors són lectors?, entusiastes potser.

Saben que els llibres els poden ajudar a parlar d'ells mateixos, dels seus interessos, dels seus sentiments i, també, dels seus problemes?

Se'ls ajuda a descobrir, individualment, el tipus de lectura que més els interessa?

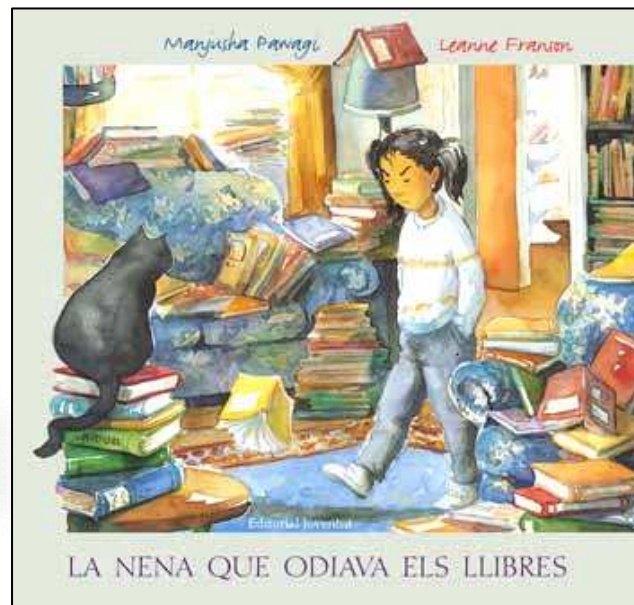
Damunt les *taules de mestre* hi ha, **sempre**, llibres de lectura seus o dels alumnes?

i encara...

- Hi ha les llibres aules? Interessants?
- Es renoven?
- Ocupen un lloc important?
- Només poden llegir quan acaben la feina?
- El mestre llegeix mentre ho fan ells?
- *Parlar del llegit és a l'horari?*

Els alumnes “diuen coses”

- Els agrada anar al racó de la biblioteca d'aula o a la biblioteca del centre i fan ús del préstec..
- Demostren tenir un criteri clar a l'hora de triar llibres.
- Participen activament quan es fan activitats de lectura col·lectiva.
- Tracten els llibres i els materials de lectura amb més cura.
- Els agrada sentir llegir al mestre i als companys.
- Els agrada llegir en parella o en petit grup.
- Els agrada compartir les descobertes que fan a les seves lectures.
- Se'ls veu tensos mentre llegeixen en veu alta.
- Defugen llegir davant d'un auditori
- Viuen aquest aprenentatge com una competició.
- S'ho passen bé quan es parla de llibres.

i en funció del “diguin”, ACTUAR!

- Quines activitats per promoure el gust per llegir
- Tutories de lectura: Entrevistes individuals (10’)
- Debats orals i activitats escrites sobre “el llegir”

Analitzar “l’efecte” de les activitats

- Materials que utilitzeu
- Durada i freqüència
- Paper dels alumnes
- Criteris d’avaluació
- Paper del mestre/a (comentaris)
- Lectures obligatòries

Quin sentit té?: llegir en veu alta un text que tothom té al davant?

té uns efectes “demolidors”

Tutoria de lectura

- T'agrada llegir?
- T'agrada llegir en veu alta o prefereixes fer-ho en silenci?
- Et poses nerviós/a quan llegeixes?
- Trobes que et costa llegir?
- Què et sembla que podries fer?
- Jo t'hi podria ajudar? Com?
- T'agradaria que llegíssim d'una altra manera a la classe? De quina?
- Tens un tipus de llibre que t'agradi més que els altres?
- T'agradaria que jo et recomanés llibres de manera individual i que en parléssim tu i jo de si t'han agradat o no?

Debat: “t’agrada llegir”?

Velocitat lectora

Mesura de la qualitat de la lectura expressiva en els seus tres components: entonació, fonètica i velocitat

Alexandre Galí

Procediment

- Text adequat al nivell dels alumnes
- Prova individual: 1a a final de 1r i **5 vegades per curs**, de 2n a 6è
- Dos fulls de cada lectura: un per a l'alumne sense recompte de mots i un altre per al mestre per assenyalar el temps, el recompte de mots llegits i les errades
- Donar valor de mot a tota lletra o grup de lletres gràficament isolats.
- Del total de mots llegits descomptar-ne els assenyalats com a “mal llegits” (fonètica, entonació, repeticions, omissions,...)

Decisions d'escola:

variables a considerar

- Text conegut o desconegut
- Tipus de text: narratiu o informatiu
- Amb preparació prèvia o sense
- Lectura al davant del mestre o de tot el grup classe
- Qui administra la prova: el tutor/a o una mateixa persona a tota l'escola

Avaluació de la comprensió lectora

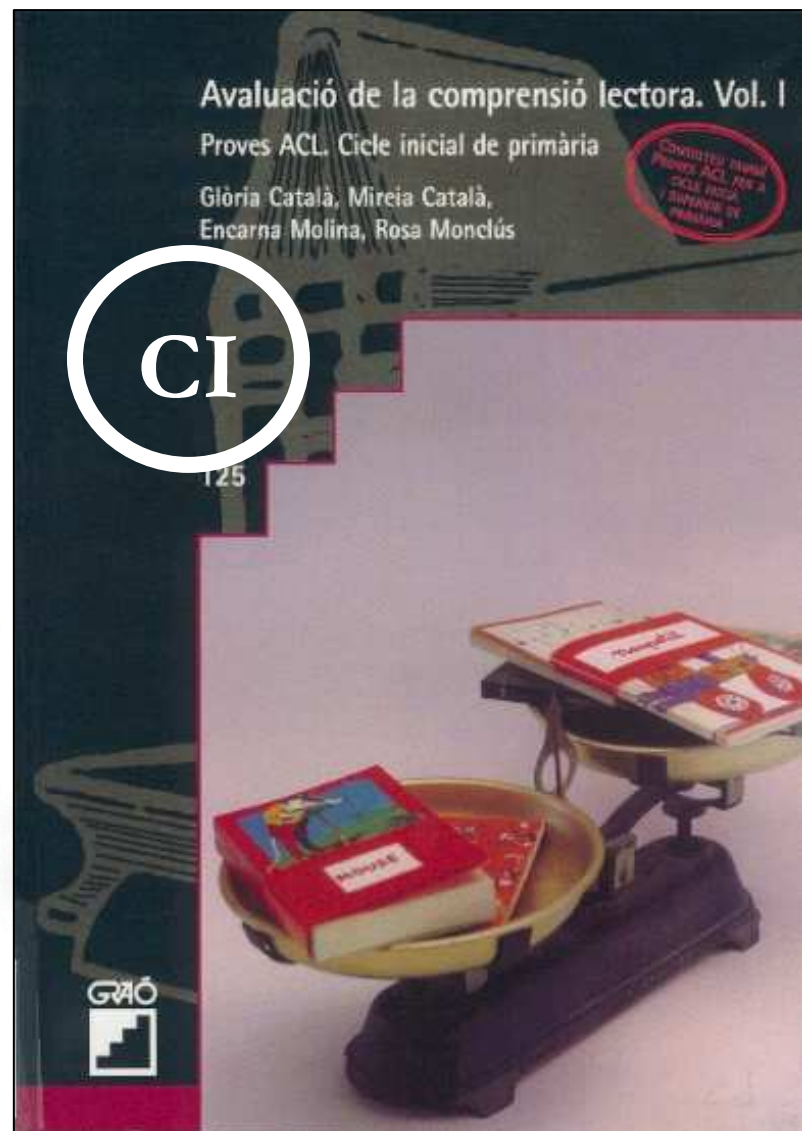
Instrumentos de medida de la comprensión lectora

Mesura del Producte de la comprensió:

- Record lliure
- Record provocat (preguntes obertes)
- Preguntes veritat/fals
- Preguntes d'elecció múltiple (PISA, Cb i AD)

Requeriments de CL

1. **Comprensió global** : considerar el text com un tot i identificar idea principal o general del text
2. **Obtenció d'informació literal**: localitzar i extreure informació concreta
3. **Interpretació del significat** : capacitat de realitzar inferències, d'extreure informació no explícita i d'interpretar
4. **Reflexió i valoració**: reflexionar sobre les qualitats del text: utilitat, forma i contingut

03/07/2012

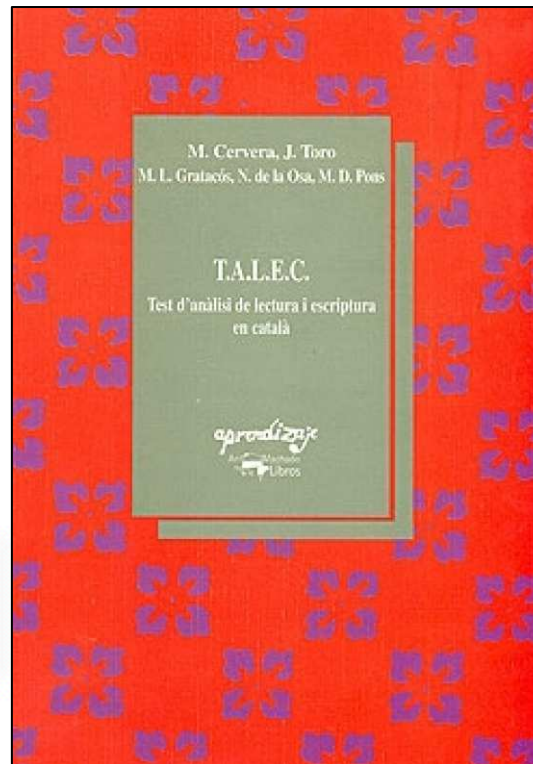
215

Nivells de comprensió

- **LITERAL:** Reconeixement de tot allò que explícitament figura en el text.
- **REORGANITZACIÓ:** Reorganitzar la informació rebuda sintetitzant-la, esquematitzant-la o resumint-la amb la finalitat de fer-ne una síntesi comprensiva.
- **INFERENCIAL o INTERPRETATIVA:** Formulació d'anticipacions o suposicions sobre el contingut del text a partir dels indicis que proporciona la lectura.
- **CRÍTICA O PROFUNDA:** Formació de judicis propis, amb respostes subjectives, una interpretació personal.

Per a alumnes amb dificultats

Si sabem on tenen més dificultats

Tindrem criteris per **analitzar les activitats** dels llibres de text o les que els proposem nosaltres

QUÈ els proposen de fer als alumnes, els vostres llibres de text?

Millora de l'Aprenentatge Inicial de la Lectura

1. Per què cal millorar
2. Conèixer què diu la llei
3. Treballar amb fonamentació (conceptual i metodològica)
4. Habilitats de descodificació
5. Habilitats de comprensió lectora
6. Selecció de materials i activitats
7. Enfocament social d'aprenentatge de la lectura
8. Avaluació
9. **Paper del mestre**

Paper del mestre/a

El mestre: model PERMANENT de lectura

- Llegiu als alumnes (a tot el grup o a petits grups)
- **Llegiu col·lectivament**
- Llegiu-los MOLTS contes
- Presenteu llibres, setmanalment
- Llegiu silenciosament, amb ells
- Parleu-los dels llibres que llegiu
- Recomanau-los llibres, personalment, cada setmana
- Feu cerques d'informació col·lectives
- **PARLEU MOLT DELS LLIBRES LLEGITS**

El paper del mestre

Convidar els infants a participar de la comunitat d'alfabetitzats

- **Conèixer del punt de partida de cada alumne**
  - Estimular-los perquè aventurin hipòtesis
  - Saber esperar
  - Investigar els perquès
  - Interpretar les respostes
  - ...
- **Interaccionar per facilitar els aprenentatges**
  - Formular reptes assequibles
  - Orientar la recerca de solucions
  - Facilitar informació: emparaular la realitat
  - Potenciar la interacció entre ells
- **Avaluar per millorar la pràctica educativa**
  - Encaminar cap a l'autoregulació
  - Potenciar la relació família-escola
  - Regular contínuament les accions a partir de l'observació, el diàleg, la interpretació i l'elaboració d'hipòtesis de millora

03/07/2012

222

Millora professional contínua per:

- Conèixer, llegir i seleccionar bona literatura infantil
- Conèixer el punt de partida dels alumnes
- Intervenció ajustada a les necessitats
- Avaluació contínua de la millora (fases, lectura expressiva i comprensió lectora)
- Estimular hipòtesis i perquè (entrevistes i converses)
- Reconèixer èxits
- Interpretar respostes, saber esperar i escoltar
- Formular reptes assequibles i orientar cerca de solucions
- Model de lector expert: modelatge sintàctic i fonètic, model de lectura silenciosa i expressiva, guia de lectures col·lectives

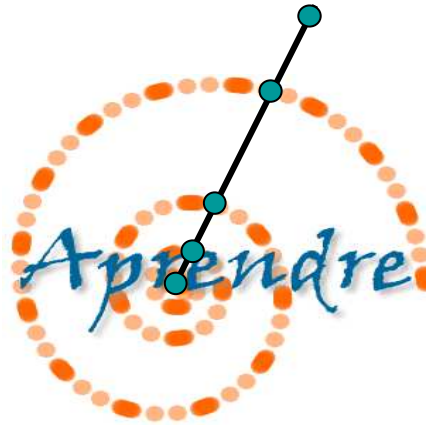
Fins aquí...

**És molt possible construir una línia d'escola
coherent i fonamentada per la millora de
l'aprenentatge inicial de la lectura**

La MILLORA és MOLT POSSIBLE!!

A través del:

- Progrés en la coherència d'ensenyament
- Progrés en la coherència d'aprenentatge

Reunions de cicle i intercicle

- Reflexió i acords escrits sobre didàctica de lectura inicial en els diversos nivells (En les cinc línies)
- **Seguiment i anàlisi de resultats**
- Cada nivell ha de saber el *què* i el *com* del treball amb la lectura que s'ha fet abans i que caldrà fer després
- A les UD hi ha d'haver components curriculars vinculats amb la lectura

ORGANISATION
FOR ECONOMIC
CO-OPERATION
AND DEVELOPMENT

(1995)

La **coherència** pedagògica és un dels factors que permeten explicar l'èxit acadèmic de les institucions educatives.

Mateixa zona geogràfica i econòmica

Diferències de prop de **30 punts** (sector econ. mitjà)

Diferències de **> 16 punts** (sector econòmic baix)

Recomanacions

ORIENTACIONS PER A LA MILLORA DE LA COMPRENSIÓ LECTORA L'EXPRESSIÓ ESCRITA

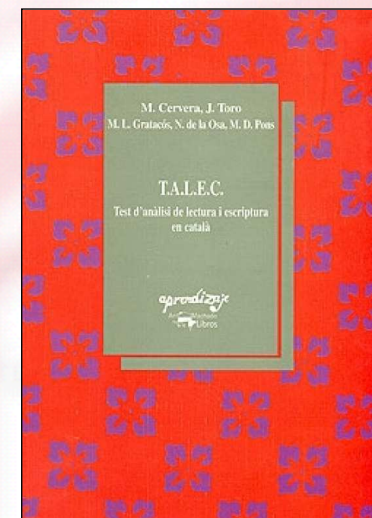
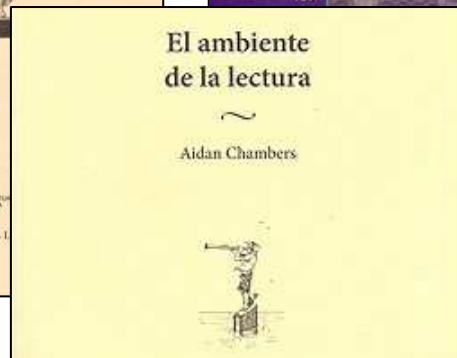
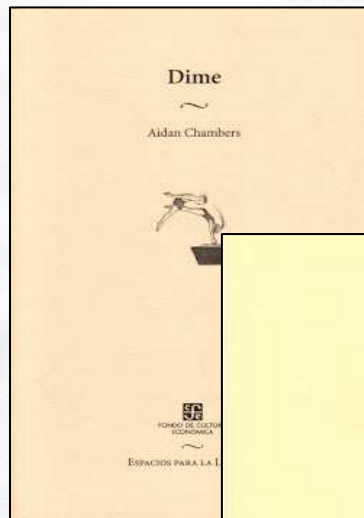

Educació primària Juny de 2010

Educació secundària Novembre de 2010

Generalitat de Catalunya
**Departament
d'Educació**

Generalitat de Catalunya
**Departament
d'Ensenyament**

Gràcies!